

**ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ**

**ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΓΕΩΡΓΙΑΣ
MBA FOOD & AGRIBUSINESS**

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Λογιστική παρακολούθηση επιχείρησης του αγροδιατροφικού τομέα

Μαρία Α. Ζακή

Επιβλέπων καθηγητής:

Κανέλλος Τούντας, Επίκουρος Καθηγητής ΓΠΑ

ΑΘΗΝΑ

2024

**ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ**

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Λογιστική παρακολούθηση επιχείρησης του αγροδιατροφικού τομέα

«Financial monitoring of the agri-food sector business»

Μαρία Α. Ζακή

Εξεταστική επιτροπή:

Κανέλλος Τούντας, Επίκουρος Καθηγητής ΓΠΑ (επιβλέπων)

Κωνσταντίνος Τσιμπούκας, Καθηγητής, Γ.Π.Α.

Γεώργιος Γεωργακόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Γ.Π.Α.

Λογιστική παρακολούθηση επιχείρησης του αγροδιατροφικού τομέα

Δ.Π.Μ.Σ. Επιχειρηματικότητα & Συμβουλευτική στην Αγροτική Ανάπτυξη

Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας & Ανάπτυξης

Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων & Διατροφής του Ανθρώπου

Περίληψη

Η εργασία επικεντρώνεται σε διάφορα θέματα που αφορούν την αγροτική λογιστική, τη γενική οικονομία του αγροτικού τομέα στην Ελλάδα, την αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα και τη φορολογία των αγροτών, καθώς και το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 41 (ΔΛΠ 41).

Αρχικά, εισάγει το θέμα, καθορίζοντας τον σκοπό της έρευνας και τα ερευνητικά ερωτήματα που προτίθεται να απαντήσει, καθώς και τη μεθοδολογία που θα χρησιμοποιήσει.

Το δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζει μια εισαγωγή στην αγροτική λογιστική, αναφέρει την έννοια και την ιστορική εξέλιξή της, καθώς επίσης και τη διαδικασία της απογραφής και τη σύνταξη λογιστικού σχεδίου, καταλήγοντας σε μια σύνοψη.

Στο τρίτο κεφάλαιο, περιγράφονται τα γενικά οικονομικά στοιχεία του αγροτικού τομέα στην Ελλάδα, όπως η δομή του τομέα, η συμβολή του στο ΑΕΠ, η παραγωγή και οι καλλιέργειες, καθώς και η Κοινή Αγροτική Πολιτική και οι μελλοντικές προοπτικές. Το κεφάλαιο ολοκληρώνεται με συμπεράσματα.

Στο τέταρτο κεφάλαιο περιγράφεται η αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα και η φορολογία των αγροτών στην Ελλάδα, περιλαμβάνοντας τη φορολογία εισοδήματος, τις προκαταβολές φόρου, τις οικογενειακές καταστάσεις και τις μειώσεις φόρου, καθώς και τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Συζητούνται επίσης οι φορολογικές υποχρεώσεις των αγροτών στην Ελλάδα.

Το πέμπτο κεφάλαιο ασχολείται με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 41, εξετάζοντας την εξέλιξή του, τη βιβλιογραφική επισκόπηση, καθώς και την ανάλυση των λεπτομερειών του προτύπου όπως η αναγνώριση και η εκτίμηση των βιολογικών στοιχείων, και οι γνωστοποιήσεις που συνδέονται με αυτό. Το κεφάλαιο κλείνει με τροποποιήσεις του ΔΛΠ 41 και συμπεράσματα. Τέλος, παρατίθεται και η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε.

Στο έκτο κεφάλαιο πραγματοποιείτε ερευνά βάση ερωτηματολογίου και μελετώντας τα αποτελέσματα μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα σύμφωνα με την ηλικιακή ομάδα, την μόρφωση που έχουν οι καλλιεργητές και την άποψή τους ως προς την ικανότητα και την λειτουργικότητα του φορολογικού συστήματος.

Επιστημονική περιοχή: Λογιστική παρακολούθηση επιχείρησης

Λέξεις κλειδιά: λογιστική, παρακολούθηση επιχείρησης, αγροδιατροφικός τομέας

Financial monitoring of agri-food business

MBA Food & Agribusiness

Department of Agricultural Economics & Rural Development

Department of Food Science & Human Nutrition

Abstract

The paper focuses on various issues related to agricultural accounting, the general economics of the agricultural sector in Greece, agricultural business activity and taxation of farmers, as well as International Accounting Standard 41 (IAS 41).

The first chapter presents an introduction to agricultural accounting, mentioning its concept and historical development, as well as the process of inventory and the preparation of an accounting plan, concluding with a summary.

The second chapter describes the general economics of the agricultural sector in Greece, such as the structure of the sector, its contribution to GDP, production and crops, as well as the Common Agricultural Policy and future prospects. The chapter concludes with conclusions.

The third chapter describes agricultural business activity and taxation of farmers in Greece, including income tax, advance tax payments, family situations and tax deductions, and Value Added Tax. The tax obligations of farmers in Greece are also discussed.

Chapter four deals with International Accounting Standard 41, examining its development, literature review, and analysis of the details of the standard such as the recognition and measurement of biological assets, and the disclosures associated with it. The chapter concludes with amendments to IAS 41 and conclusions. Finally, the bibliography is also provided.

In the sixth chapter, a survey is conducted based on a questionnaire, and by studying the results, conclusions can be drawn according to the age group, education level of the farmers, and their views on the capability and functionality of the tax system.

Scientific Area: Business Accounting Monitoring

Keywords: accounting, business monitoring, agri-food sector

Ευχαριστίες

Η παρούσα μεταπτυχιακή εργασία, εκπονήθηκε στο Τμήμα Επιχειρηματικότητας και Συμβουλευτικής στην Αγροτική Ανάπτυξη του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024. Μετά το πέρας της μελέτης μου και πριν την παρουσίασή της, νιώθω την ανάγκη να ευχαριστήσω τους ανθρώπους που με βοήθησαν να φτάσω μέχρι εδώ.

Πρωτίστως, θα επιθυμούσα να δώσω την αμέριστη ευχαρίστησή μου στον επιβλέποντα καθηγητή μου, κ. Τούντα Κανέλλο, που με εμπιστοσύνη μου ανέθεσε αυτό το θέμα. Με βοήθησε, με συμβούλεψε, με καθοδήγησε σωστά, καθώς επίσης με επέβλεψε και οι διορθώσεις του συντέλεσαν, ώστε το έργο μου να γίνει καλύτερο. Το κλίμα συνεργασίας μας ήταν άψογο και χωρίς την συμβολή του δεν θα κατάφερα να ολοκληρώσω την έρευνά μου.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου, που πίστεψε σε εμένα. Με την στήριξή τους κατάφερα να κάνω τα όνειρά μου πραγματικότητα. Πάντα ήταν δίπλα μου, με άκουγαν, με συμβούλευαν και με βοηθούσαν όπως μπορούσαν (υλικά και πνευματικά). Κάθε επιτυχία μου είναι υπογεγραμμένη με τα ονόματά τους και αποτελούν την κινητήριό δύναμή μου.

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	2
Πίνακας Διαγραμμάτων	4
Πίνακας Πινάκων.....	5
Κεφάλαιο 1 : Εισαγωγή, Σκοπός , Ερευνητικά ερωτήματα, Μεθοδολογία	6
1.1 Εισαγωγή	6
1.2 Σκοπός	6
1.3 Ερευνητικά ερωτήματα	7
1.4 Μεθοδολογία	7
Κεφάλαιο 2: Αγροτική Λογιστική	9
2.1 Εισαγωγή	9
2.2 Έννοια και ιστορική εξέλιξη	9
2.3 Απογραφή.....	10
2.3.1 Απογραφή και εκτίμηση περιουσιακών στοιχείων Αγροτικής Εκμετάλλευσής	11
2.3.1.2 Απογραφή των Περιουσιακών Στοιχείων Αγροτικής Εκμετάλλευσής	12
2.3.1.3 Εκτίμηση των Περιουσιακών Στοιχείων Αγροτικής Εκμετάλλευσής	15
2.4 Λογιστικό Σχέδιο.....	16
2.4.1 Εγγραφές	17
2.4.2 Λογαριασμοί.....	18
2.5 Κατάρτιση καταστάσεων.....	20
2.6 Σύνοψη	25
Κεφάλαιο 3: Γενικά Οικονομικά Στοιχεία για τον Αγροτικό Τομέα στην Ελλάδα.....	26
3.1 Εισαγωγή	26
3.2 Δομή του αγροτικού και κτηνοτροφικού τομέα	26
3.3 Απασχόληση και συνεισφορά στο ΑΕΠ.....	27
3.4 Παραγωγή και καλλιέργειες.....	27
3.5 Κοινή Αγροτική Πολιτική	28
3.5.1 Η Ιστορική Πορεία της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ)	28
3.5.2 Λειτουργία της ΚΑΠ.....	29
3.5.3 Αλλαγές & Προοπτικές τις Νέας ΚΑΠ	30
3.5.4 Επιπτώσεις στην Ελλάδα	31
3.5.5 Απώλειες και Προβλήματα.....	31
3.6 Συμπεράσματα	32

Κεφάλαιο 4: Αγροτική Επιχειρηματική Δραστηριότητα και Φορολογία των Αγροτών στην Ελλάδα.....	33
4.1 Εισαγωγή	33
4.2 Αγροτική Επιχειρηματική Δραστηριότητα	33
4.3.1 Φόρος Εισοδήματος.....	35
4.3.2 Προκαταβολή Φόρου	35
4.3.3 Οικογενειακή Κατάσταση και Μείωση Φόρου	36
4.4 Ο Φόρος Προστιθέμενης των Αγροτών στην Ελλάδα.....	37
4.5 Φορολογικές Υποχρεώσεις των Αγροτών στην Ελλάδα.....	38
Κεφάλαιο 5: Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 41 (ΔΛΠ 41).....	41
5.1 Εξέλιξη των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων	41
5.2 Βιβλιογραφική Επισκόπηση	43
5.3 Ανάλυση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 41- Γεωργία.....	44
5.3.1 Αναγνώριση και εκτίμηση ενός βιολογικού στοιχείου	45
5.3.2 Χρηματοδοτική υποστήριξη από το κράτος.....	48
5.3.2.1 Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 41 και Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 20	48
5.3.2.2 Αναγνώριση κρατικών επιχορηγήσεων στη λογιστική σύμφωνα με τον Διεθνή Λογιστικό Πρότυπο 41.....	49
5.3.2.3 Ταξινόμηση και υπολογισμός των Δημόσιων Επιχορηγήσεων	51
5.4 Γνωστοποιήσεις.....	52
5.4.1 Γενικές Γνωστοποιήσεις του Δ.Λ.Π. 41.....	52
5.4.2 Επιπλέον αναφορές σχετικά με βιολογικά στοιχεία που παρουσιάζουν προκλήσεις στην καταγραφή της εύλογης αξίας.....	56
5.4.3 Γνωστοποιήσεις Επιχορηγήσεων από το Κράτος.....	57
5.5 Τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 41.....	57
Κεφάλαιο 6: Έρευνα	60
6.1 Συμπεράσματα έρευνας.....	72
Βιβλιογραφία	73

Πίνακας Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Απογραφή- Αγροτική Περιουσία	11
Διάγραμμα 2: Αίτια Λογιστικών Γεγονότων	17
Διάγραμμα 3: Γεωργικές Εγγραφές	18
Διάγραμμα 4: Η Μορφή "Τ"	19
Διάγραμμα 5: Θετικός Ισολογισμός	23
Διάγραμμα 6: Αρνητικός Ισολογισμός	24
Διάγραμμα 7: Ουδέτερος Ισολογισμός	24

Πίνακας Πινάκων

Πίνακας 1: Απογραφή Κλάδου Φυτικής Παραγωγής	13
Πίνακας 2: Απογραφή Κτηνοτροφική Εκμετάλλευση	14
Πίνακας 3: Απογραφή Εξοπλισμού και Μηχανημάτων	14
Πίνακας 4: Απογραφή Οχημάτων	14
Πίνακας 5: Απογραφή Κτιρίων και Δομών	14
Πίνακας 6: Απογραφή Αποθεμάτων	15
Πίνακας 7: Απογραφή Χρηματικών Κεφαλαίων και Χρεών.....	15
Πίνακας 8: Φορολογία Αγροτών	35

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή, Σκοπός, Ερευνητικά ερωτήματα, Μεθοδολογία

1.1 Εισαγωγή

Η λογιστική αναδεικνύεται ως η κεντρική διαδικασία που διευκολύνει τη σύνταξη και την παρουσίαση των οικονομικών αναφορών των επιχειρήσεων, προσφέροντας συγχρόνως την απαραίτητη πληροφόρηση για τη λήψη σημαντικών διοικητικών αποφάσεων. Ενδυναμώνει τη διαφάνεια και την αξιοπιστία των οικονομικών δεδομένων, προσφέροντας ένα ολοκληρωμένο εικονικό πλαίσιο για την αντικειμενική αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης μιας οντότητας.

Η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, μαζί με την ανάπτυξη διεθνών επιχειρήσεων και την εμφάνιση παγκόσμιων προκλήσεων, ενέτεινε την ανάγκη για εναρμόνιση των λογιστικών προτύπων σε παγκόσμια κλίμακα. Τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) αναδείχθηκαν ως ο κοινός δεσμός για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, εξασφαλίζοντας την ομοιομορφία και τη συνοχή στην εταιρική αναφορά σε διάφορα περιβάλλοντα.

Στην Ελλάδα, ο αγροτικός τομέας αποτελεί ζωτικό κομμάτι της οικονομίας, συμβάλλοντας σημαντικά στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) και παρέχοντας σημαντικές ευκαιρίες απασχόλησης. Ωστόσο, οι αγρότες αντιμετωπίζουν πολλαπλές φορολογικές υποχρεώσεις και προκλήσεις, που απαιτούν προσεκτική διαχείριση και τήρηση των σχετικών διατάξεων. Η εφαρμογή του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 41 στον αγροτικό τομέα ενισχύει την διαφάνεια και την αξιοπιστία της λογιστικής διαδικασίας, προσφέροντας ένα πλαίσιο για αξιόπιστη αναγνώριση των βιολογικών στοιχείων.

1.2 Σκοπός

Ο σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να διερευνήσει τη σημασία της λογιστικής στο πλαίσιο της αγροτικής οικονομίας, εστιάζοντας στην Ελλάδα και στην εφαρμογή του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 41. Αναζητάμε να αναδείξουμε τον τρόπο με τον οποίο η λογιστική συμβάλλει στη διαφάνεια και την αξιοπιστία των οικονομικών αναφορών των αγροτικών επιχειρήσεων, ενώ παράλληλα εξετάζουμε τις φορολογικές υποχρεώσεις που επηρεάζουν την οικονομική διαχείριση των αγροτών. Μέσω αυτής της έρευνας, αποσκοπούμε στην ανάδειξη των προκλήσεων και των

οφελών που σχετίζονται με την εφαρμογή των διεθνών λογιστικών προτύπων στον αγροτικό τομέα, προσφέροντας έτσι συνολική κατανόηση του συνδυασμού οικονομικών και φορολογικών πτυχών που επηρεάζουν την αγροτική επιχειρηματικότητα στην ελληνική πραγματικότητα.

1.3 Ερευνητικά ερωτήματα

Στην παρούσα εργασία τέθηκαν τα εξής ερευνητικά ερωτήματα:

- Ποια είναι η σημασία της λογιστικής στην αγροτική οικονομία της Ελλάδας και πώς συμβάλλει στη διαφάνεια και την αξιοπιστία των οικονομικών αναφορών των αγροτικών επιχειρήσεων;
- Ποιες είναι οι κύριες φορολογικές υποχρεώσεις που επηρεάζουν τους αγρότες στην Ελλάδα και πώς επηρεάζουν την οικονομική τους διαχείριση;
- Ποιες είναι οι προκλήσεις και τα οφέλη που σχετίζονται με την εφαρμογή του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 41 στον αγροτικό τομέα της Ελλάδας;
- Πώς μπορεί η εναρμόνιση των λογιστικών προτύπων να συμβάλει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας της λογιστικής διαδικασίας στον αγροτικό τομέα;

Μέσω αυτών των ερευνητικών ερωτημάτων, στοχεύουμε στην κατανόηση της ολοκληρωμένης εικόνας της συμβολής της λογιστικής στην αγροτική οικονομία της Ελλάδας, καθώς και των προκλήσεων και των ευκαιριών που αναδύονται μέσα από την εφαρμογή διεθνών λογιστικών προτύπων σε αυτόν τον τομέα.

1.4 Μεθοδολογία

Η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε στην παρούσα μελέτη βασίστηκε κυρίως στην ανάλυση της υφιστάμενης βιβλιογραφίας και της νομοθεσίας που διέπει τη λογιστική και τη φορολογία στον αγροτικό τομέα της Ελλάδας άλλα και ερευνα που πραγματοποιήθηκε βάση Ερωτηματολογίου . Από την κριτική ανάλυση σχετικών άρθρων, νόμων και μελετών που περιλαμβάνονται στην υπάρχουσα βιβλιογραφία, προέκυψαν σημαντικά ευρήματα που σχετίζονται με τη διαμόρφωση των λογιστικών

μεθόδων που χρησιμοποιούνται για τον λογισμό των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων βάσει του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 41 (ΔΛΠ 41).

Περισσότερο συγκεκριμένα, η μεθοδολογία περιλαμβάνει τα εξής βήματα:

- Ανασκόπηση της Βιβλιογραφίας: Κατά τη διάρκεια αυτού του βήματος, πραγματοποιήθηκε εκτενής αναζήτηση και κριτική ανάλυση της σχετικής βιβλιογραφίας που αναφέρεται στη λογιστική και τη φορολογία στον αγροτικό τομέα της Ελλάδας, καθώς και στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και το ΔΛΠ 41. Αυτή η ανασκόπηση συνέβαλε στην κατανόηση της τρέχουσας κατάστασης και των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές επιχειρήσεις.
- Νομοθετική Ανάλυση: Πραγματοποιήθηκε εκτενής ανάλυση της νομοθεσίας που διέπει τη λογιστική και τη φορολογία στον αγροτικό τομέα της Ελλάδας. Αυτό περιλάμβανε τους νόμους, τους κανονισμούς και τις οδηγίες που αφορούν την καταγραφή και τη διαχείριση των αγροτικών επιχειρήσεων.

Μέσω αυτής της μεθοδολογίας, είχαμε τη δυνατότητα να αναλύσουμε την υφιστάμενη κατάσταση και να αντλήσουμε σημαντικά στοιχεία που σχετίζονται με τον λογιστικό χειρισμό των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων στον αγροτικό τομέα της Ελλάδας και την εφαρμογή του ΔΛΠ 41.

Κεφάλαιο 2: Αγροτική Λογιστική

2.1 Εισαγωγή

Σε αυτή την ενότητα, γίνεται μια λεπτομερής ανάλυση του ευρύτερου πεδίου της αγροτικής λογιστικής. Αρχικά, γίνεται μια αναφορά στην ιστορική πορεία της, και στη συνέχεια εξετάζονται βασικοί όροι που σχετίζονται με αυτήν. Συγκεκριμένα, παρουσιάζεται η διαδικασία της απογραφής στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, με έμφαση στην πολυπλοκότητά της και τη σημασία της για τη λογιστική παρακολούθηση της εκάστοτε αγροτικής επιχείρησης. Στη συνέχεια, παρουσιάζεται το λογιστικό σύστημα που χρησιμοποιείται στον αγροτικό τομέα, εξετάζοντας τους βασικούς λογαριασμούς και την γενική διαδικασία λογιστικής παρακολούθησης, καθώς και τη δομή και την ανάγνωση του ισολογισμού, με στόχο την εξαγωγή σημαντικών συμπερασμάτων.

2.2 Έννοια και ιστορική εξέλιξη

Η αγροτική λογιστική εστιάζει στον έλεγχο και την ανάλυση των ανεξάρτητων τομέων παραγωγής φυτικών και ζωικών προϊόντων, όταν απαιτείται η καθορισμός της οικονομικής τους θέσης εντός της γεωργικής επιχείρησης (Κοντογεώργιος, 2015).

Συνολικά, η Αγροτική Λογιστική, ως ένας τομέας της Λογιστικής Επιστήμης, εξυπηρετεί τους ίδιους στόχους με την εξειδίκευσή της στους τομείς της φυτικής και ζωικής παραγωγής. Συνεπώς, διδάσκει τις βασικές αρχές και κανόνες για την συστηματική καταγραφή περιουσιακών στοιχείων και οικονομικών δεδομένων σε έναν αγροτικό οργανισμό, την παρακολούθηση των αλλαγών αυτών κατά τη διάρκεια ενός χρονικού διαστήματος και τον υπολογισμό των οικονομικών αποτελεσμάτων.

Συνολικά, ο στόχος της Αγροτικής Λογιστικής είναι να αναδείξει τα σημαντικά γεγονότα που αφορούν τη λειτουργία μιας αγροτικής εκμετάλλευσης. Από πλευράς επίδρασης, δεν αποτελεί αυτόνομο μέσο για την αύξηση του κέρδους ή μια άμεση πηγή πλούτου, αλλά είναι το εργαλείο με το οποίο διαμορφώνονται τρόποι ενδυνάμωσης αυτών των παραγόντων (Κιτσοπανίδης, 2007).

Η Αγροτική Λογιστική, παρά τα περίπου 400 χρόνια ιστορίας της, εξελίχθηκε σημαντικά κατά τον 20ό αιώνα, κυρίως λόγω της ανάπτυξης της γεωργίας στη Δυτική Ευρώπη και στις Ηνωμένες Πολιτείες. Αρχικά, η λογιστική είχε ελάχιστη εφαρμογή στις μικρές οικογενειακές γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Ωστόσο, στη συνέχεια, οι

ερευνητές όπως ο Γερμανός Howard (1878) και ο Ελβετός Laur (1901) συνέβαλαν στην ανάπτυξη της λογιστικής στον γεωργικό τομέα, προσφέροντας μεθόδους που ήταν πιο κατάλληλες για τις οικογενειακές γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Στην Ελλάδα, η χρήση της λογιστικής στη γεωργία είχε αρχικά περιορισμένη εφαρμογή, αλλά ξεκίνησε να ενισχύεται από τη δεκαετία του 1930 με πρωτοβουλίες από το Αμερικανικό Ίδρυμα Εγγύς Ανατολής. Στη συνέχεια, μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, προσπάθησε να εφαρμοστεί πιο ευρέως μέσω του Υπουργείου Γεωργίας και της Αγροτικής Τράπεζας. Η Ελλάδα επίσης ανέπτυξε το δικό της "άτυπο" σύστημα λογιστικής, κατάλληλο για την παρακολούθηση της οικονομικής απόδοσης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Σήμερα, η Αγροτική Λογιστική αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την ανάλυση της οικονομικής απόδοσης και της παραγωγικότητας στον γεωργικό τομέα, έχοντας ευρεία εφαρμογή σε όλους τους κλάδους της γεωργίας, της φυτικής και ζωικής παραγωγής στην Ελλάδα. Η χρήση της λογιστικής είναι σημαντική όχι μόνο για τον δημόσιο τομέα αλλά και για όσους ασχολούνται με τη γεωργία, καθώς η γεωργία παραμένει ένας σημαντικός παράγοντας της οικονομίας.

2.3 Απογραφή

Η απογραφή αποτελεί μια σημαντική διαδικασία στον τομέα της λογιστικής, με την οποία προσδιορίζονται λεπτομερώς τα περιουσιακά στοιχεία μιας γεωργικής εκμετάλλευσης και καταγράφεται το είδος και η αξία τους σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Σκοπός αυτής της διαδικασίας είναι πολλαπλός, με τους βασικούς στόχους να περιλαμβάνουν τον καθορισμό του μεγέθους της αγροτικής εκμετάλλευσης, την εντοπισμό της καθαρής περιουσίας που διαθέτει, τον υπολογισμό του γεωργικού οικογενειακού εισοδήματος, καθώς και την παρακολούθηση της εξέλιξης της γεωργικής εκμετάλλευσης μέσω διαδοχικών απογραφών.

Επιπλέον, οι διαδοχικές απογραφές αποτυπώνουν τις μεταβολές στα περιουσιακά στοιχεία της εκμετάλλευσης και παρέχουν επίσης ενδείξεις για την οικονομική της εξέλιξη. Η απογραφή καλύπτει επίσης γενικά στοιχεία, όπως το σχέδιο παραγωγής και τη σύνθεση της εργασίας της γεωργικής οικογένειας, καθώς και τα περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνουν το σύνολο των υλικών και άυλων μέσων που ανήκουν στην επιχείρηση.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ -ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

Πηγή: (Κοντογεώργιος, 2015)

Τα διάφορα είδη απογραφής που μπορούν να πραγματοποιηθούν σε μια γεωργική εκμετάλλευση περιλαμβάνουν τα εξής:

- **Γενική Απογραφή:** Κατά τη γενική απογραφή, πραγματοποιείται μια λεπτομερής εξέταση και καταγραφή όλων των περιουσιακών στοιχείων της γεωργικής εκμετάλλευσης. Αυτή η διαδικασία παρέχει μια πλήρη εικόνα της περιουσίας της εκμετάλλευσης σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή.
- **Μερική Απογραφή:** Στην περίπτωση της μερικής απογραφής, η εστίαση είναι σε επιλεγμένα περιουσιακά στοιχεία της εκμετάλλευσης. Δεν συμπεριλαμβάνονται όλα τα περιουσιακά στοιχεία και συνήθως πραγματοποιείται για συγκεκριμένους σκοπούς.
- **Έκτακτη Απογραφή:** Η έκτακτη απογραφή πραγματοποιείται σε εξαιρετικές καταστάσεις, όπως πρόκειται για την πώληση περιουσιακών στοιχείων ή άλλα ανώτατα γεγονότα. Σε αυτήν την περίπτωση, η απογραφή επικεντρώνεται σε συγκεκριμένες συναλλαγές που αφορούν την περιουσία της εκμετάλλευσης.

2.3.1 Απογραφή και εκτίμηση περιουσιακών στοιχείων Αγροτικής Εκμετάλλευσής

Η διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις αποτελεί ζωτικό στοιχείο για την αποδοτική λειτουργία και την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά τους. Σε αυτή την ενότητα, θα εξετάσουμε τη διαδικασία της απογραφής

και εκτίμησης των περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ζώων και των καλλιεργειών, με σκοπό την αποτελεσματική διαχείριση τους.

2.3.1.2 Απογραφή των Περιουσιακών Στοιχείων Αγροτικής Εκμετάλλευσής

Απογραφή των Περιουσιακών Στοιχείων

Η απογραφή των περιουσιακών στοιχείων είναι ο πρώτος και σημαντικός βήμα για τη διαχείριση της περιουσίας μιας αγροτικής εκμετάλλευσης. Κατά τη διαδικασία αυτή, συλλέγονται και καταγράφονται όλα τα στοιχεία που σχετίζονται με την εκμετάλλευση. Τα κύρια περιουσιακά στοιχεία που πρέπει να απογραφούν συνήθως περιλαμβάνουν:

Κλάδος Φυτικής Παραγωγής:

- Έκταση γης
- Καλλιέργειες
- Αμπελώνες
- Φυτείες
- Δασικές εκτάσεις

Κτηνοτροφική Εκμετάλλευση:

- Κτηνοτροφία παραγωγή
- Αριθμός και είδος ζώων (π.χ., αγελάδες, πρόβατα, γουρούνια)
- Παραγωγή (π.χ., γάλα, κρέας)

Εξοπλισμός και Μηχανήματα:

- Γεωργικά εργαλεία
- Τρακτέρ
- Αλέτρια
- Γεωργικός εξοπλισμός

Οχήματα:

- Γεωργικά οχήματα
- Μεταφορικά οχήματα

Κτίρια και Δομές:

- Αποθήκες
- Στάβλοι

Αποθέματα:

- Σπόροι
- Λίπασμα
- Ζωοτροφές

Χρηματικά Κεφάλαια και Χρέη:

- Τραπεζικοί λογαριασμοί
- Ταμείο της εκμετάλλευσης
- Δάνεια
- Οφειλές

Παρακάτω παρουσιάζονται αναλυτικοί πίνακες για την απογραφή των περιουσιακών στοιχείων μίας θεωρητικής αγροτικής επιχείρησης.

Πίνακας 1: Απογραφή Κλάδου Φυτικής Παραγωγής

Περιουσιακό Στοιχείο	Έκταση (στρέμματα)	Καλλιέργεια
Γεωργική Εκμετάλλευση 1	50	Σιτάρι
Γεωργική Εκμετάλλευση 2	30	Βαμβάκι
Γεωργική Εκμετάλλευση 3	20	Καλαμπόκι
Γεωργική Εκμετάλλευση 4	50	Αμπέλι
Σύνολο	150	

Πίνακας 2: Απογραφή Κτηνοτροφική Εκμετάλλευση

Περιουσιακό Στοιχείο	Ζώα (αριθμός)	Παραγωγή (κιλά/έτος)
Κτηνοτροφική Εκμετάλλευση 1	50	10000
Κτηνοτροφική Εκμετάλλευση 2	30	5000
Σύνολο	80	

Πίνακας 3: Απογραφή Εξοπλισμού και Μηχανημάτων

Περιουσιακό Στοιχείο	Ποσότητα	Αξία (€)
Τρακτέρ	2	50000
Αλέτρια	2	1000
Σβάρνα	1	1300
Σπαρτική βάμβακος	1	810
Φρέζα	1	1100
Πλατφόρμα	1	1200
Σύνολο	8	55410

Πίνακας 4: Απογραφή Οχημάτων

Περιουσιακό Στοιχείο	Τύπος	Κυβισμός (cc)	Αξία (€)
Αγροτικό Αυτοκίνητο	Αγροτικό	2000	15000
Επιβατικό Αυτοκίνητο	Επιβατικό	1600	10000
Σύνολο			25000

Πίνακας 5: Απογραφή Κτιρίων και Δομών

Περιουσιακό Στοιχείο	Χρήση	Εμβαδόν (τ.μ.)	Αξία (€)
Στάβλος	Στάβλος	200	50000
Αποθήκη	Αποθήκη	100	20000
Σύνολο			70000

Πίνακας 6: Απογραφή Αποθεμάτων

Περιουσιακό Στοιχείο	Ποσότητα (τόνοι)	Αξία (€)
Σπόροι	500	5000
Λίπασμα	200	2000
Σύνολο		7000

Πίνακας 7: Απογραφή Χρηματικών Κεφαλαίων και Χρεών

Περιουσιακό Στοιχείο	Τύπος	Ποσό (€)
Τραπεζικός Λογαριασμός 1	Τραπεζικός	50000
Ταμείο της Εκμετάλλευσης	Ταμείο	10000
Δάνειο από την Τράπεζα 1 - Μακροπρόθεσμο	Δάνειο	30000
Δάνειο από την Τράπεζα 1 - Βραχυπρόθεσμο	Δάνειο	3000
Σύνολο		93000

Μετά την απογραφή των περιουσιακών στοιχείων, είναι σημαντικό να γίνεται τακτική ενημέρωση αυτών των πληροφοριών για να διατηρείται μια ακριβής εικόνα της περιουσίας της αγροτικής εκμετάλλευσης.

2.3.1.3 Εκτίμηση των Περιουσιακών Στοιχείων Αγροτικής Εκμετάλλευσής

Μετά την απογραφή των περιουσιακών στοιχείων, η επόμενη σημαντική διαδικασία στο πλαίσιο αξιολόγησης της οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης είναι η εκτίμηση της αξίας αυτών των στοιχείων. Αυτό το βήμα είναι κρίσιμο, καθώς διαμορφώνει το πλαίσιο για αποφάσεις που σχετίζονται με την περιουσία, όπως πωλήσεις, ασφάλεια, και την εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων ως ενεργητικά.

Για να εκτιμήσουμε την αξία των περιουσιακών στοιχείων, μπορούμε να αξιοποιήσουμε διάφορες μεθόδους, οι οποίες προσαρμόζονται ανάλογα με την φύση

των περιουσιακών στοιχείων και τις συνθήκες της αγοράς. Παρακάτω παρουσιάζονται τρεις κύριες μέθοδοι εκτίμησης:

1. Εκτίμηση Αγοραίας Αξίας: Στηρίζεται στις τρέχουσες αγοραίες τιμές των περιουσιακών στοιχείων. Για παράδειγμα, αν εξετάζουμε την αξία μιας ακίνητης περιουσίας, μπορούμε να δούμε τις τρέχουσες τιμές πώλησης για παρόμοια ακίνητα στην περιοχή και να βασιστούμε σε αυτές τις τιμές για την εκτίμησή μας.
2. Εκτίμηση Αναπαραγωγικής Αξίας: Αυτή η μέθοδος αξιολογεί την αναμενόμενη παραγωγικότητα των περιουσιακών στοιχείων στο μέλλον. Για παράδειγμα, αν εκτιμάμε την αξία ενός αγροκτήματος, λαμβάνουμε υπόψη την αναμενόμενη σοδειά και τα εκτιμώμενα έσοδα από την παραγωγή.
3. Εκτίμηση Κόστους Αντικατάστασης: Αυτή η μέθοδος υπολογίζει το κόστος που θα απαιτούνταν για την αγορά ή την αντικατάσταση των περιουσιακών στοιχείων σε περίπτωση ζημιάς ή απώλειας. Για παράδειγμα, αν αξιολογούμε την αξία μιας επιχείρησης με μηχανήματα και εξοπλισμό, μπορούμε να υπολογίσουμε το κόστος αντικατάστασης αυτών των εξοπλισμών με νέα.

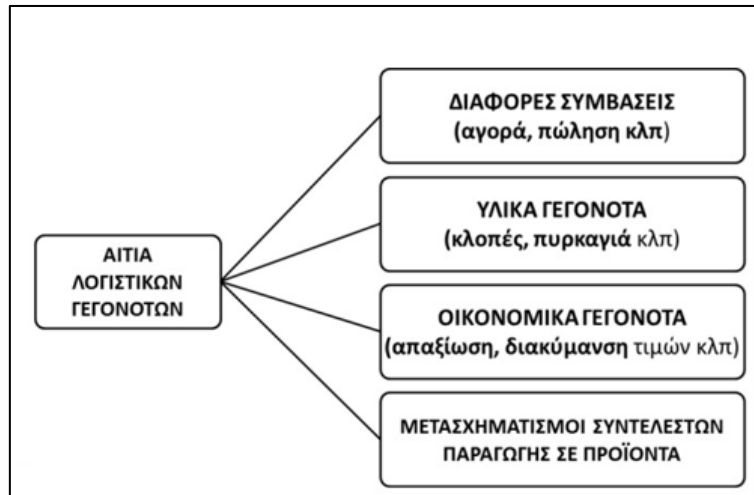
Σημειώνεται πως η επιλογή της κατάλληλης μεθόδου εξαρτάται από τις συγκεκριμένες συνθήκες και τις απαιτήσεις της αξιολόγησης. Είναι σημαντικό να εφαρμόζουμε την κατάλληλη μέθοδο για να διασφαλίσουμε ακρίβεια και αξιοπιστία στις εκτιμήσεις μας. Καθώς οι περιουσιακές στοιχεία αποτελούνται από ένα σημαντικό κομμάτι της περιουσίας μιας επιχείρησης, η εκτίμησή τους αποτελεί αναγκαίο βήμα για τον ακριβή προσδιορισμό της οικονομικής της κατάστασης και τη λήψη βέλτιστων αποφάσεων.

2.4 Λογιστικό Σχέδιο

Το λογιστικό σχέδιο είναι ένας οργανωμένος οδηγός βάσει του οποίου γίνεται η λογιστική παρακολούθηση της εκμετάλλευσης. Μετά την αρχική απογραφή μπαίνει σε εφαρμογή το λογιστικό σχέδιο, καθώς ανοίγονται οι απαραίτητοι λογαριασμοί για την λογιστική παρακολούθηση. Ο αριθμός των λογαριασμών εξαρτάται από την μέθοδο που επιλέχθηκε στο λογιστικό σχέδιο, από τον αριθμό των κλάδων παραγωγής και από την επιδιωκόμενη λεπτομέρεια.

Το λογιστικό γεγονός αναφέρεται σε οποιοδήποτε συμβάν που προκαλεί μεταβολή στην φύση ή την αξία ενός περιουσιακού στοιχείου, καθώς και του κεφαλαίου της επιχείρησης (Κοντογεώργιος, 2015).

Διάγραμμα 2: Αίτια Λογιστικών Γεγονότων

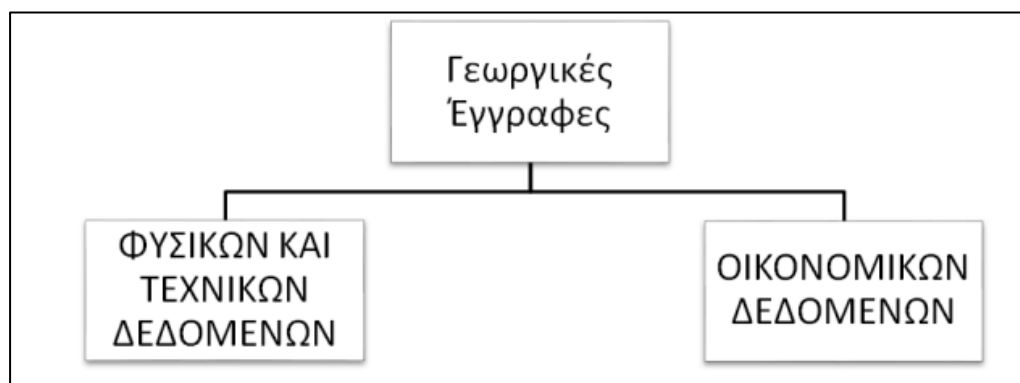

Πηγή: (Κοντογεώργιος, 2015)

2.4.1 Εγγραφές

Οι γεωργικές εγγραφές αναφέρονται στα εργαλεία και τις διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για την καταγραφή και την παρουσίαση ενός λογιστικού γεγονότος που λαμβάνει χώρα στον αγροτικό τομέα. Στόχος των γεωργικών εγγραφών είναι να καταγράψουν λεπτομερείς πληροφορίες για τα γεγονότα αυτά, προκειμένου να παρέχουν αξιόπιστα δεδομένα που θα χρησιμοποιηθούν στο μέλλον για τη λήψη αποφάσεων και την αποτύπωση των εξελίξεων στον αγροτικό τομέα.

Διάγραμμα 3: Γεωργικές Εγγραφές

Πηγή: (Κοντογεώργιος, 2015)

Στα αγροτικά ή γεωργικά αρχεία δεδομένων (Εγγραφές) περιλαμβάνονται τα εξής:

A. Φυσικά και τεχνικά δεδομένα:

- Καταγραφή της ποσότητας που παράγεται
- Καταγραφή των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν σε κάθε κλάδο προκειμένου να παραχθούν τα προϊόντα
- Χρόνος που απαιτείται για την ολοκλήρωση κάθε εργασίας

B. Οικονομικά δεδομένα:

- Έξοδα που αφορούν τους παράγοντες παραγωγής που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας παραγωγής.
- Συνολική αξία των προϊόντων που παράγονται.

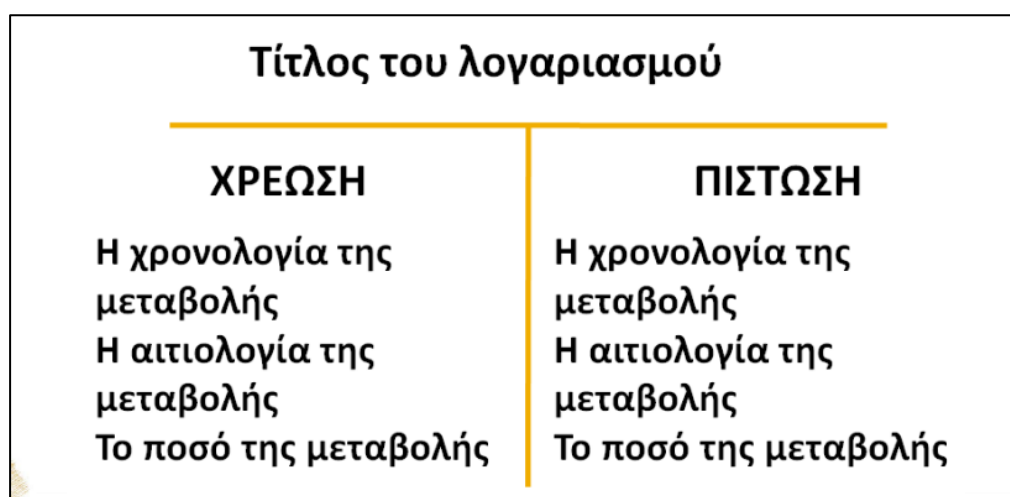
2.4.2 Λογαριασμοί

Ένας λογαριασμός αντιπροσωπεύει έναν πίνακα όπου αποτελείται από μια συγκεκριμένη διαδικασία και καταγράφονται με χρονολογική σειρά οι μεταβολές που σχετίζονται μόνο με ένα συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο, είτε αυτό ανήκει στο ενεργητικό, το παθητικό ή την καθαρή περιουσία. Ο λογαριασμός αποτελεί το κύριο εργαλείο της λογιστικής και καταγράφει τις τρέχουσες αλλαγές στα περιουσιακά στοιχεία. Ο αριθμός των λογαριασμών ποικίλλει ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης, την παραγωγική κατεύθυνση και, φυσικά, τις απαιτούμενες πληροφορίες.

Τα βασικά στοιχεία που καταγράφονται σε όλους τους λογαριασμούς είναι η επικεφαλίδα του λογαριασμού, η ημερομηνία της αλλαγής, η αιτιολογία της αλλαγής και το ποσό της αλλαγής.

Η πιο βασική και κοινή μορφή λογαριασμών που χρησιμοποιείται για εκπαιδευτικούς σκοπούς είναι η μορφή "Τ".

Διάγραμμα 4: Η Μορφή "Τ"

Πηγή: (Κοντογεώργιος, 2015)

Οι διάφορες ενέργειες που λαμβάνουν οι λογαριασμοί:

- Άνοιγμα λογαριασμού αποτελεί τη διαδικασία δημιουργίας ενός νέου λογαριασμού. Συμβαίνει είτε στην αρχή της λογιστικής παρακολούθησης, είτε όταν ανιχνευθεί η ανάγκη γι' αυτό.
- Χρέωση λογαριασμού αναφέρεται στην εγγραφή ενός ποσού στο αριστερό μέρος του λογαριασμού.
- Πίστωση λογαριασμού αναφέρεται στην εγγραφή ενός ποσού στο δεξί μέρος του λογαριασμού.
- Υπόλοιπο ή θέση του λογαριασμού αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του συνόλου των ποσών που χρεώθηκαν και πιστώθηκαν. Εάν το σύνολο των ποσών χρέωσης υπερβαίνει το σύνολο των ποσών πίστωσης, τότε προκύπτει ένα χρεωστικό υπόλοιπο. Σε αντίθετη περίπτωση, παρουσιάζεται ένα πιστωτικό υπόλοιπο.

- Όταν τα σύνολα των χρεώσεων και των πιστώσεων είναι ίσα, τότε έχουμε έναν εξισωμένο λογαριασμό.

Κύριοι λογαριασμοί για τη γεωργική εκμετάλλευση:

- Ο λογαριασμός απογραφής και αποσβέσεων αφορά τα πάντα σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία μιας αγροτικής εκμετάλλευσης, είτε ανήκουν σε αυτήν είτε χρεώνονται σε τρίτους, και παρακολουθεί τη μείωση της αξίας τους μέσω της διαδικασίας της απόσβεσης.
- Ο λογαριασμός ταμείου καταγράφεται συνήθως μέσω ενός βιβλίου εισπράξεων και πληρωμών και αντικατοπτρίζει τις χρηματικές ροές εισόδων και εξόδων.
- Ο λογαριασμός αποθήκης παρακολουθεί την κίνηση των προϊόντων και των εφοδίων μέσα στην αποθήκη.
- Οι λογαριασμοί κλάδων παραγωγής καταγράφουν, με ημερολογιακό τρόπο, όλες τις τεχνικές και οικονομικές αλλαγές ή εκδόσεις που συμβαίνουν εντός του αντίστοιχου κλάδου. Αυτές περιλαμβάνουν την εργασία και την αμοιβή της, τα μηχανήματα, τον χρόνο απασχόλησής τους και την αμοιβή τους, τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν και το κόστος τους, καθώς και την αξία της παραγωγής.

2.5 Κατάρτιση καταστάσεων

Ο ισολογισμός, μεταξύ άλλων λογιστικών πινάκων, αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για τη διαχείριση της οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης. Η κατάρτιση αυτού του λογιστικού εγγράφου απαιτεί προσοχή στη λεπτομέρεια και την ακρίβεια, καθώς πρέπει να αντικατοπτρίζει με ακρίβεια τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις και τις απαιτήσεις της επιχείρησης κατά το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Συνήθως, το ενεργητικό (που αντιστοιχεί στα έσοδα) εμφανίζεται στο αριστερό μέρος του, ενώ το παθητικό (που αντιστοιχεί στα έξοδα) στο δεξί. Στις στήλες του ενεργητικού, καταγράφονται τα στοιχεία των λογαριασμών με χρεωστικό υπόλοιπο, ενώ στις στήλες του παθητικού καταγράφονται τα στοιχεία των λογαριασμών με πιστωτικό υπόλοιπο. Υπάρχουν, ωστόσο, εξαιρέσεις όπου οι αντίθετοι λογαριασμοί παρουσιάζονται ανάποδα από τους σχετικούς λογαριασμούς του ενεργητικού /παθητικού.

Σύμφωνα με το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, οι λογαριασμοί του ενεργητικού ταξινομούνται ανάλογα με το κριτήριο της ρευστότητας. Οι λογαριασμοί του μη κυκλοφορούντος ενεργητικού (όπως οικόπεδα, κτίρια, μηχανήματα) παρουσιάζονται πρώτοι, ενώ ακολουθούν οι λογαριασμοί του κυκλοφορούντος ενεργητικού (όπως εμπορεύματα, απαιτήσεις, χρεόγραφα, διαθέσιμα).

Επιπλέον, οι λογαριασμοί του Παθητικού κατατάσσονται με βάση την ημερομηνία λήξης των ίδιων και των ξένων κεφαλαίων, με τη διάρκεια των πρώτων να είναι μεγαλύτερη.

Συνεπώς, πρώτα παρουσιάζονται οι λογαριασμοί της Καθαρής Θέσης (όπως το μετοχικό κεφάλαιο και τα αποθεματικά), στη συνέχεια ακολουθούν οι λογαριασμοί μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων (όπως τα ομολογιακά δάνεια) και, τελικά, οι λογαριασμοί βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (όπως τα γραμμάτια πληρωτέα

Οι απαιτήσεις που πρέπει να εκ πληρούνται προκειμένου να συνταχθεί ένας Ισολογισμός περιλαμβάνουν τα εξής:

- Ακεραιότητα, ειλικρίνεια και ακρίβεια στις πληροφορίες.
- Συνοχή
- Απλότητα και την κατανοησιμότητα των πληροφοριών
- Δυνατότητα σύγκρισης με άλλες πληροφορίες ή παραμέτρους

Η κατάρτιση καταστάσεων αποτελεί ένα θεμελιώδες κομμάτι της αγροτικής λογιστικής, παρέχοντας στους γεωργούς και τους αγροτικούς επιχειρηματίες έναν πολύτιμο μηχανισμό για τον έλεγχο και την αξιολόγηση της οικονομικής τους κατάστασης. Οι καταστάσεις αποτελούν μια σημαντική πηγή πληροφοριών που βοηθούν στον προσδιορισμό της οικονομικής υγείας μιας γεωργικής επιχείρησης και στη λήψη αποφάσεων για το μέλλον. Για τον ιδιοκτήτη της αγροτικής εκμετάλλευσης, είναι σημαντικό να έχει ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση της εκμετάλλευσης κατά ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο.

Αυτό περιλαμβάνει την καταγραφή:

- Του ενεργητικού της εκμετάλλευσης, δηλαδή των περιουσιακών στοιχείων της.
- Του παθητικού της εκμετάλλευσης, που αφορά τις οφειλές και τις υποχρεώσεις.
- Του δικού του κεφαλαίου που έχει επενδύσει στην εκμετάλλευση.

- Του οικονομικού αποτελέσματος της εκμετάλλευσης για τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Για τον σκοπό αυτό, ετοιμάζεται ένας πίνακας που περιληπτικά αναφέρει τα διάφορα στοιχεία και αποτελεί την εκδήλωση της ισότητας μεταξύ του ενεργητικού, του παθητικού και της καθαρής περιουσίας. Αυτή η ισότητα και ο πίνακας που την αναπαριστά αποκαλούνται ισολογισμός.

Ο ισολογισμός είναι ένα κρίσιμο εργαλείο στον χώρο της αγροτικής λογιστικής, καθώς προσφέρει μια ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής κατάστασης μιας γεωργικής επιχείρησης. Αντιπροσωπεύει τη σχέση μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης και δίνει πληροφορίες για την υγεία και τη βιωσιμότητα της.

Υπάρχουν τρεις περιπτώσεις ισολογισμού οι οποίες αντικατοπτρίζουν την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης:

Θετικός Ισολογισμός: Όταν το ενεργητικό (τα περιουσιακά στοιχεία) είναι μεγαλύτερο από το παθητικό (οφειλές και κεφάλαιο), τότε ο Ισολογισμός θεωρείται θετικός. Αυτό υποδεικνύει ότι η επιχείρηση έχει περισσότερα περιουσιακά στοιχεία από τις οφειλές της και είναι οικονομικά υγιής.

Αρνητικός Ισολογισμός: Όταν το παθητικό υπερβαίνει το ενεργητικό, ο Ισολογισμός είναι αρνητικός. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση έχει περισσότερες οφειλές από τα περιουσιακά της στοιχεία, και μπορεί να υπονομεύεται η οικονομική της υγεία.

Ουδέτερος Ισολογισμός: Όταν το ενεργητικό είναι ίσο με το παθητικό, ο Ισολογισμός θεωρείται ουδέτερος. Αυτό υποδεικνύει ότι η επιχείρηση δεν έχει ούτε υπερβολικά μεγάλες οφειλές ούτε υπερβολικά μεγάλα περιουσιακά στοιχεία, και η οικονομική της κατάσταση είναι σε ισορροπία.

Διάγραμμα 5: Θετικός Ισολογισμός

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Περιουσιακά Στοιχεία	Αξία €	Υποχρεώσεις προς τρίτους	Αξία €
A. ΠΑΓΙΟ		A. ΞΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
1. Έδαφος	50.000	1. Μηχανήματα (πίστωση)	5.000
1. Εγχειρες βελτιώσεις	30.000	2. Δάνεια ΑΤΕ	9.000
3. Γεωργικές Κατασκευές	8.000	3. Πιστωτές	13.000
4. Πολυετείς Καλλιέργειες	50.000	B. ΚΑΘΑΡΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	169.500
5. Ζώα	7.000		
6. Μηχανήματα	20.000		
B. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ			
7. Υλικά	500		
8. Προϊόντα	18.000		
Γ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ			
9. Ρευστό Χρήμα	2000		
10. Οφειλέτες	1000		
ΣΥΝΟΛΟ	196.500	ΣΥΝΟΛΟ	196.500

Είναι ένας θετικός
ισολογισμός
έχουμε $E > Π$,
δηλαδή υπάρχει και
καθαρή περιουσία

Πηγή: (Κοντογεώργιος, 2015)

Διάγραμμα 6: Αρνητικός Ισολογισμός

Ισολογισμός			
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ Γ'			
της 31ης Δεκεμβρίου 2010.			
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Περιουσιακά Στοιχεία	Αξία €	Υποχρεώσεις προς τρίτους	Αξία €
A. ΠΑΓΙΟ		A. ΞΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
1. Έδαφος	50.000	1. Μηχανήματα (πίστωση)	50.000
1. Έγγειες βελτιώσεις	30.000	2. Δάνεια ΑΤΕ	90.000
3. Γεωργικές Κατασκευές	8.000	3. Πιστωτές	56.500
4. Πολυετείς Καλλιέργειες	50.000		
5. Ζώα	7.000		
6. Μηχανήματα	20.000		
		B. ΚΑΘΑΡΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	-----
B. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ		<p>Είναι ένας αρνητικός ισολογισμός το ενεργητικό δεν μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις προς τρίτους $E < Π$, και αντί για καθαρή περιουσία έχουμε ζημία $E + Ζημία = Π$</p> <p>Ακόμη και εάν εκποιηθούν όλα τα περιουσιακά στοιχεία της αγροτικής εκμετάλλευσης υπολείπεται 3000€</p>	
7. Υλικά	500		
8. Προϊόντα	16.000		
Γ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ			
9. Ρευστό Χρήμα	2000		
10. Ζημία	3000		

ΣΥΝΟΛΟ	196.500	ΣΥΝΟΛΟ	196.500

Πηγή: (Κοντογεώργιος, 2015)

Διάγραμμα 7: Ουδέτερος Ισολογισμός

Ισολογισμός			
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ Β'			
της 31ης Δεκεμβρίου 2010.			
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Περιουσιακά Στοιχεία	Αξία €	Υποχρεώσεις προς τρίτους	Αξία €
A. ΠΑΓΙΟ		A. ΞΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
1. Έδαφος	50.000	1. Μηχανήματα (πίστωση)	50.000
1. Έγγειες βελτιώσεις	30.000	2. Δάνεια ΑΤΕ	90.000
3. Γεωργικές Κατασκευές	8.000	3. Πιστωτές	56.500
4. Πολυετείς Καλλιέργειες	50.000		
5. Ζώα	7.000		
6. Μηχανήματα	20.000		
		B. ΚΑΘΑΡΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	-----
B. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ		<p>Είναι ένας ουδέτερος ισολογισμός έχουμε $E = Π$, δηλαδή ΔΕΝ υπάρχει και καθαρή περιουσία</p>	
7. Υλικά	500		
8. Προϊόντα	18.000		
Γ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ			
9. Ρευστό Χρήμα	2000		
10. Οφειλέτες	1000		

ΣΥΝΟΛΟ	196.500	ΣΥΝΟΛΟ	196.500

Πηγή: (Κοντογεώργιος, 2015)

Τα παραπάνω διαγράμματα αντιπροσωπεύουν τρεις διαφορετικές οικονομικές καταστάσεις μιας αγροτικής επιχείρησης και βοηθούν στην αξιολόγηση της οικονομικής της κατάστασης. Κάθε επιχείρηση πρέπει να παρακολουθεί τον Ισολογισμό της προκειμένου να λαμβάνει ορθές αποφάσεις για τη μελλοντική της διαχείριση και ανάπτυξη.

2.6 Σύνοψη

Η αγροτική λογιστική δεν αποτελεί απλώς μια ξεχωριστή κατηγορία λογιστικής, αλλά αντιπροσωπεύει μια εξειδικευμένη πτυχή της λογιστικής που εστιάζεται στις συγκεκριμένες τεχνικές και πρακτικές που εφαρμόζονται στον τομέα της γεωργίας. Αυτή η διακλάδωση της λογιστικής αντιμετωπίζει τις ιδιαίτερες ανάγκες και την πολυπλοκότητα που σχετίζονται με τη διαχείριση οικονομικών στοιχείων σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, συμπεριλαμβανομένων των αγροκτηνοτροφικών και φυτικών καλλιεργειών.

Σήμερα, η αγροτική λογιστική αποτελεί ένα ισχυρό εργαλείο που έχει ενσωματωθεί στην καθημερινή διαχείριση των αγροτικών επιχειρήσεων. Αυτή η διαδικασία βοηθά τους γεωργούς και τους αγροτικούς επιχειρηματίες να αξιολογήσουν την οικονομική υγεία τους, να παρακολουθούν τις οικονομικές επιδόσεις τους και να λαμβάνουν ορθές αποφάσεις για το μέλλον της επιχείρησής τους.

Το κύριο αποτέλεσμα αυτής της εξέλιξης είναι ότι η αγροτική λογιστική έχει μετατραπεί σε μια πολύπλευρη διαδικασία, η οποία προσαρμόζεται στην κάθε αγροτική οντότητα ανάλογα με τη στρατηγική, το μέγεθος και τις ειδικές ανάγκες της. Έτσι, η αγροτική λογιστική γίνεται αναπόσπαστο κομμάτι της βιωσιμότητας και της αποδοτικότητας στον κλάδο της γεωργίας

Κεφάλαιο 3: Γενικά Οικονομικά Στοιχεία για τον Αγροτικό Τομέα στην Ελλάδα

3.1 Εισαγωγή

Η γεωργία και η κτηνοτροφία αντιπροσωπεύουν σημαντικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας, προσφέροντας ουσιαστική συνεισφορά στην τροφική ασφάλεια, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την εξισορρόπηση του εξωτερικού εμπορίου. Η Απογραφή Γεωργίας-Κτηνοτροφίας του 2021 παρείχε πληροφορίες που αφορούν τη δομή και την παραγωγή αυτών των τομέων, προσφέροντας έτσι τη βάση για την περαιτέρω διαμόρφωση της γεωργικής πολιτικής και την προσαρμογή της σε νέες προκλήσεις και ευκαιρίες.

Αν και η γεωργία αντιμετωπίζει προκλήσεις όπως η αλλαγή του κλίματος και οι περιορισμοί στους πόρους, η χρήση καινοτόμων τεχνολογιών και η προώθηση της βιώσιμης γεωργίας μπορούν να συμβάλουν στη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας του τομέα. Επιπλέον, η προώθηση της εκσυγχρονισμένης διαχείρισης και η ενίσχυση της προσβασιμότητας σε χρηματοδότηση και εκπαίδευση μπορούν να ενισχύσουν την ανάπτυξη και την αειφορία της γεωργικής παραγωγής. Η στρατηγική προσέγγιση σε αυτούς τους τομείς είναι ουσιώδης για την αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητας και τη διατήρηση της βιώσιμης ανάπτυξης της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής στην Ελλάδα.

3.2 Δομή του αγροτικού και κτηνοτροφικού τομέα

Η δομή της ελληνικής γεωργίας διατηρεί τον χαρακτήρα της με μικρές οικογενειακές εκμεταλλεύσεις, αν και η έλλειψη συνεταιριστικής οργάνωσης αντιπροσωπεύει πρόκληση. Η σημαντική μείωση κατά 26,6% του αριθμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων από το 2009, σε συνδυασμό με την μείωση της γεωργικής έκτασης κατά 18,8%, αποτυπώνει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο τομέας. Το ποσοστό της αροτραίας καλλιέργειας φτάνει το 47,9%, ενώ οι δενδρώδεις καλλιέργειες καλύπτουν το 27,4% της γεωργικής έκτασης.

Αυτή η μείωση της εκτάσεως αντικατοπτρίζει την επιδείνωση της γεωργικής γης λόγω πόλεων, βιομηχανικών εγκαταστάσεων και τουριστικής ανάπτυξης. Ως αποτέλεσμα, η απόδοση της γεωργικής γης έχει περιοριστεί, απαιτώντας αναζήτηση

νέων μοντέλων οργάνωσης και τεχνικών καλλιέργειας για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του τομέα. Η ενίσχυση της συνεταιριστικής δράσης, η προώθηση της βιώσιμης γεωργίας και η υιοθέτηση τεχνολογικών καινοτομιών αποτελούν κρίσιμα εργαλεία για τη διασφάλιση της αειφορίας και της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας.

3.3 Απασχόληση και συνεισφορά στο ΑΕΠ

Η γεωργία αντιπροσωπεύει έναν σημαντικό παράγοντα απασχόλησης στην Ελλάδα, προσφέροντας εργασία σε περίπου 528.000 αγρότες, αντιστοιχώντας στο 12% του συνολικού εργατικού δυναμικού. Παρά την αυτή τη σημαντική συμβολή στην απασχόληση, η συνεισφορά της γεωργίας στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) της χώρας παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, ανέρχοντας μόλις στο 3,6% του συνολικού ΑΕΠ, περίπου 15 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως.

Πολλοί παράγοντες συμβάλλουν σε αυτό, όπως η αυξανόμενη στροφή προς τον τομέα των υπηρεσιών και της βιομηχανίας, καθώς επίσης και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο γεωργικός τομέας, όπως ο περιορισμένος πρόσβαση σε χρηματοδότηση και η ανάγκη για τεχνολογική αναβάθμιση. Είναι σημαντικό να αναπτυχθούν πολιτικές που θα υποστηρίξουν τη βιώσιμη ανάπτυξη του γεωργικού τομέα, προωθώντας την καινοτομία, την εκπαίδευση και την ανάπτυξη νέων αγορών, οι οποίες μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση της οικονομικής συνεισφοράς της γεωργίας.

3.4 Παραγωγή και καλλιέργειες

Η γεωργία στην Ελλάδα εξακολουθεί να παράγει μεγάλη ποικιλία αξιοσημείωτων προϊόντων, επιβεβαιώνοντας τη σημαντική θέση της στον παγκόσμιο χάρτη της γεωργίας. Από τον ελαιώνα και την παραγωγή ελιάς, έως την καλλιέργεια σίτου, το αραβοσίτου, των εσπεριδοειδών και του κριθαριού, η Ελλάδα επιδεικνύει την ικανότητά της να προμηθεύει τόσο την εσωτερική όσο και τη διεθνή αγορά με ποιοτικά και ποσοτικά αξιόλογα γεωργικά προϊόντα.

Η ελιά, τα σιτηρά, οι σταφίδες, τα πορτοκάλια, οι ντομάτες, τα μήλα, τα ακτινίδια, τα ροδάκινα, τα πεπόνια και πολλά άλλα προϊόντα είναι απλώς μερικά από τα εξαιρετικά προϊόντα που προέρχονται από τη γεωργία της χώρας. Η παραγωγή

αυτών των προϊόντων συμβάλλει στη διατήρηση της ανταγωνιστικής θέσης της Ελλάδας στις παγκόσμιες αγορές, δημιουργώντας ευκαιρίες για εξαγωγές και ενισχύοντας το εισόδημα των γεωργών και την εθνική οικονομία συνολικά.

Για το 2018 η Ελλάδα εμφανίζει εντυπωσιακά στοιχεία παραγωγής ανακαλύπτοντας ην ευρεία γκάμα των προϊόντων που η Ελλάδα παράγει. Ανάμεσα σε αυτά, η παραγωγή των 1.2 εκατομμυρίων τόνων αραβοσίτου και του εκατομμυρίου τόνων ελιάς αποτελούν απόδειξη της εξαιρετικής απόδοσης του ελληνικού εδάφους. Η παραγωγή 968 χιλιάδων τόνων ροδακινιών, 933 χιλιάδων τόνων σταφυλιών, 913 χιλιάδων τόνων πορτοκαλιών, και 837 χιλιάδων τόνων βαμβακιού επιβεβαιώνουν την ευρεία γκάμα της γεωργικής παραγωγής στη χώρα.

Επιπλέον, η εντυπωσιακή παραγωγή 835 χιλιάδων τόνων τομάτας, 630 χιλιάδων τόνων πεπονιών, 465 χιλιάδων τόνων πατάτας, 353 χιλιάδων τόνων ζαχαρότευτλων, 344 χιλιάδων τόνων κριθαριού, 285 χιλιάδων τόνων μήλου, και 265 χιλιάδων τόνων ακτινιδίων αποδεικνύει την πολυμορφία της γεωργικής παραγωγής της Ελλάδας

Αυτά τα εντυπωσιακά αποτελέσματα σε παραγωγή αναδεικνύουν την ικανότητα της χώρας να ανταποκριθεί στις αυξανόμενες παγκόσμιες ανάγκες για τρόφιμα και γεωργικά προϊόντα, ενισχύοντας έτσι την εικόνα της ως σημαντικού παραγωγού στον διεθνή γεωργικό τομέα.

3.5 Κοινή Αγροτική Πολιτική

3.5.1 Η Ιστορική Πορεία της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ)

Το 1962, στην έναρξη των συζητήσεων για τη δημιουργία μιας ενοποιημένης προσέγγισης στην ευρωπαϊκή γεωργία, η Ευρώπη αντιμετώπιζε ακόμα σημαντικές διαφορές σε επίπεδο ανάπτυξης. Η Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ), που διαμορφώθηκε μέσω αυτών των συζητήσεων, είχε ως αποτέλεσμα σημαντικές μεταβολές στον τρόπο που η Ευρωπαϊκή Ένωση διαχειριζόταν τον τομέα της γεωργίας. Παράλληλα, η αρχική αντίδραση ορισμένων χωρών, όπως η Γαλλία, αποτέλεσε ένα εμπόδιο στην προσπάθεια ενοποίησης της πολιτικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η έννοια της κοινής αγροτικής πολιτικής προκάλεσε ανησυχία και αντίδραση, καθώς η Γαλλία είχε επιφυλάξεις σχετικά με τον έλεγχο της γεωργικής πολιτικής της. Μετά από εκτεταμένες συζητήσεις και διαπραγματεύσεις, η ΚΑΠ τελικά εφαρμόστηκε

το 1965, μετά από την περίοδο της "κρίσης της άδειας καρέκλας", κατά την οποία η Γαλλία προχώρησε σε προσωρινή αποχώρηση από τις συνεδριάσεις της ΕΟΚ.

Σήμερα, η ΚΑΠ παραμένει ένας βασικός πυλώνας της ευρωπαϊκής πολιτικής, διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα της γεωργίας και την ασφάλεια των τροφίμων σε ολόκληρη την Ευρώπη. Οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις της ΚΑΠ το 2023 αντιπροσωπεύουν μια ανανέωση της προσπάθειας για προσαρμογή στις νέες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρώπη, λόγω γεγονότων όπως το Brexit, η πανδημία και οι γεωπολιτικές αναταραχές.

3.5.2 Λειτουργία της ΚΑΠ

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ), παρά τις πολλαπλές μεταρρυθμίσεις της κατά τον πέρασμα των χρόνων, έχει συνεχώς ως στόχο την ενίσχυση του εισοδήματος και της οικονομικής βιωσιμότητας των αγροτών. Ο κύριος λόγος αυτής της προσπάθειας απορρέει από την αβεβαιότητα που συνοδεύει τη φύση του αγροτικού επαγγέλματος, ιδίως λόγω των κλιματικών αλλαγών και των γεωγραφικών περιορισμών. Η γεωργία είναι εξαιρετικά ευάλωτη στις κλιματικές μεταβολές και τους γεωγραφικούς περιορισμούς, υφίσταται συστημικές ανισορροπίες μεταξύ της προσφοράς και της ζήτησης και, επομένως, εμφανίζει σημαντική αστάθεια στις τιμές και τα εισοδήματα, διαστάσεις που επιβεβαιώνουν την ανάγκη για υποστήριξή της. Ωστόσο, η πολιτική αυτή έχει επίσης ενσωματώσει πολλούς επιπλέον στόχους που αφορούν τόσο σε περιβαλλοντικές όσο και κοινωνικές διαστάσεις της γεωργίας, καθώς και στην ανάπτυξη της υπαίθρου.

Στην περίοδο μετά το 2013, η ΚΑΠ αποκτά μια δομή που αποτελείται από δύο κύριους Πυλώνες υποστήριξης, οι οποίοι εστιάζουν σε τρεις βασικούς τομείς δράσης. Ο πρώτος Πυλώνας περιλαμβάνει την άμεση στήριξη, γνωστή και ως "αγροτικές επιδοτήσεις", που αντιστοιχούν σε ετήσιες ενισχύσεις προς τους αγρότες, βασιζόμενες κυρίως στην επιλέξιμη έκταση που διαχειρίζονται. Φυσικά, αυτές οι ενισχύσεις εξαρτώνται από προϋποθέσεις που σχετίζονται με τη δημόσια υγεία, την ασφάλεια των τροφίμων, την υγεία των ζώων, των φυτών και του περιβάλλοντος. Ο πρώτος Πυλώνας περιλαμβάνει επίσης ειδικά καθεστώτα ενισχύσεων, όπως για παράδειγμα τους νέους γεωργούς, καθώς και μέτρα που αφορούν τις αγορές γεωργικών προϊόντων, με στόχο

τη διασφάλιση της ποικιλομορφίας, της διαθεσιμότητας, της οικονομικής προσιτότητας, της ποιότητας και της ασφάλειας των προϊόντων.

Ο δεύτερος Πυλώνας της ΚΑΠ επικεντρώνεται στην ανάπτυξη του αγροτικού τομέα και στοχεύει στην ευρύτερη βιωσιμότητα των αγροτικών περιοχών. Περιλαμβάνει χρηματοδότηση ιδιωτικών ή δημόσιων επενδύσεων, καθώς και την υποστήριξη πρακτικών φιλικών προς το περιβάλλον και το κλίμα. Μέσω αυτού του Πυλώνα προάγονται σύγχρονες γεωργικές πρακτικές, ενθαρρύνεται η συνεργασία μεταξύ των αγροτών και προωθείται η έρευνα και η καινοτομία.

Η ΚΑΠ, λοιπόν, αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό εργαλείο για την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς εξυπηρετεί τόσο τους αγρότες όσο και την ευρύτερη κοινότητα, ενώ συμβάλλει στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων που αφορούν την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και την κλιματική αλλαγή. Η πρόσφατη εξέλιξη της ΚΑΠ, που προβλέπει σημαντική αύξηση του προϋπολογισμού της για την περίοδο 2021-2027, συμπεριλαμβανομένων και των πρόσθετων κονδυλίων από το πρόγραμμα Next Generation EU, καταδεικνύει τη σημαντική θέση που κατέχει στην πολιτική ατζέντα της ΕΕ.

3.5.3 Αλλαγές & Προοπτικές τις Νέας ΚΑΠ

Στην ανανεωμένη Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) εστιάζονται δέκα σημαντικοί οικονομικοί, περιβαλλοντικοί και κοινωνικοί στόχοι, περιλαμβανομένης της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας, της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και της ψηφιοποίησης. Η κύρια μεταβολή της νέας ΚΑΠ συνίσταται στη μεταφορά της ευθύνης του σχεδιασμού και της εφαρμογής της πολιτικής στα κράτη-μέλη, ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ορίζει τους γενικούς στόχους και τις βασικές προϋποθέσεις. Το νέο μοντέλο υλοποίησης προωθεί την αποτελεσματικότητα και την αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων, βασιζόμενο σε συγκεκριμένους δείκτες παρακολούθησης.

Η νέα πολιτική προβλέπει αυξημένη εστίαση στο περιβάλλον και στην κλιματική αλλαγή, ενσωματώνοντας στρατηγικές που απορρέουν από την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Προβλέπονται μειωμένη χρήση φυτοφαρμάκων, προαγωγή της βιολογικής καλλιέργειας και ενίσχυση της ποικιλομορφίας του τοπίου. Επιπλέον, υπάρχουν προβλέψεις για την ενίσχυση της γνώσης, της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης, με ειδικά μέτρα στήριξης για τη διαχείριση κινδύνων και την ενίσχυση των Οργανώσεων Παραγωγών.

Ως απάντηση σε επίμονα ζητήματα δικαιοσύνης, η νέα ΚΑΠ προβλέπει σύγκλιση των επιπέδων άμεσης εισοδηματικής στήριξης εντός και μεταξύ των κρατών-μελών, καθώς και ειδικά μέτρα για τη στήριξη νέων γεωργών και των μικρομεσαίων εκμεταλλεύσεων. Παράλληλα, η ΚΑΠ προβλέπει αυστηρό εποπτικό ρόλο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με δυνατότητα μείωσης ή αναστολής πληρωμών σε περίπτωση σημαντικών αποκλίσεων από τα ορόσημα που έχουν θεσπίσει τα κράτη-μέλη.

3.5.4 Επιπτώσεις στην Ελλάδα

Στο πλαίσιο της προβλεπόμενης χρηματοδότησης της Ελλάδας από την ανανεωμένη Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) για την περίοδο 2021-2027, προβλέπεται ότι η χώρα θα λάβει περίπου €19,4 δισ. Παρά την ελαφρά μείωση σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο, η Ελλάδα έχει σχεδιάσει να διατεθεί το 73% της στήριξης για ενισχύσεις αγοράς, ενώ το υπόλοιπο 27% θα επενδυθεί σε σχετικούς τομείς.

Συγκεκριμένα, η χώρα επικεντρώνεται στην ενίσχυση συγκεκριμένων τομέων παραγωγής, όπως τα οπωροκηπευτικά, το ελαιόλαδο, οι επιτραπέζιες ελιές, τα αμπέλια και τα μελισσοκομικά προϊόντα. Ωστόσο, η προετοιμασία του ελληνικού στρατηγικού σχεδίου για την ΚΑΠ αντιμετώπισε πολλές προκλήσεις, εσωτερικά και εξωτερικά, με την προσαρμογή της μοναδιαίας αξίας των ενισχύσεων σε κάθε αγρονομική περιφέρεια να επηρεάζει την εισοδηματική στήριξη των μικρών και μικρομεσαίων εκμεταλλεύσεων.

Παρά ταύτα, η επικράτηση γενικών περιγραφικών πλαισίων στην εφαρμογή της πολιτικής συνεχίζει να αποτελεί πραγματικότητα, παρέχοντας μια βάση για την προσαρμογή και την υλοποίηση των στόχων της ΚΑΠ σε εθνικό επίπεδο. Η διαχείριση των προκλήσεων απαιτεί συστηματική παρακολούθηση και επικοινωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων και των αρμοδίων αρχών, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική υλοποίηση των στόχων της ΚΑΠ και η δίκαιη κατανομή της χρηματοδότησης.

3.5.5 Απώλειες και Προβλήματα

Σύμφωνα με την έκθεση της διαΝΕΟσις η Ελλάδα παρέλειψε να αξιοποιήσει το 3% των πόρων του 1ου Πυλώνα για την ενίσχυση των οργανώσεων παραγωγών σε

άλλους τομείς, εκτός από αυτούς των οπωροκηπευτικών. Αναφέρει επίσης την ανάγκη διαχείρισης κινδύνου, την έλλειψη στρατηγικής για την προσέλκυση νέων αγροτών, καθώς και την ανάγκη ενίσχυσης και αναδιοργάνωσης της δημόσιας διοίκησης.

Οι προσπάθειες για την αξιοποίηση των πόρων της ΚΑΠ δεν έχουν επιτύχει πλήρως λόγω της έλλειψης ενεργητικής συμμετοχής σε διάφορους τομείς. Ειδικότερα, η ανεπαρκής αξιοποίηση των πόρων του 1ου Πυλώνα και η απουσία στρατηγικής διαχείρισης κινδύνου σημαίνουν ότι η χώρα χάνει τις ευκαιρίες για βιώσιμη ανάπτυξη της γεωργίας. Επιπλέον, η έλλειψη μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την προσέλκυση νέων αγροτών και η ανεπάρκεια στην δημόσια διοίκηση επιδεινώνουν το πρόβλημα.

Τέλος υπάρχουν αρκετές παθογένειες που αφορούν την αδυναμία της χώρας να ενσωματώσει τους στόχους της ΚΑΠ, την έλλειψη προσέλκυσης νέων αγροτών και την ανάγκη ενίσχυσης της δημόσιας διοίκησης. Αυτές οι αδυναμίες έχουν δημιουργήσει προβλήματα στην ανάπτυξη της γεωργικής κοινότητας και την ανταγωνιστικότητα της χώρας στο διεθνές περιβάλλον.

3.6 Συμπεράσματα

Η γεωργία και η κτηνοτροφία στην Ελλάδα αντιμετωπίζουν πολλές προκλήσεις, αλλά παραμένουν σημαντικοί τομείς της οικονομίας με σημαντική κοινωνική και πολιτιστική αξία. Η διατήρηση της βιωσιμότητάς τους είναι κρίσιμη για την εθνική οικονομία και την ευημερία του πληθυσμού. Με προσαρμογή στις νέες τεχνολογίες και βιώσιμες πρακτικές, η ελληνική γεωργία μπορεί να αναπτύξει το δυναμικό της και να συνεχίσει να αποτελεί σημαντικό παράγοντα της εθνικής οικονομίας

Κεφάλαιο 4: Αγροτική Επιχειρηματική Δραστηριότητα και Φορολογία των Αγροτών στην Ελλάδα

4.1 Εισαγωγή

Η αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα αποτελεί έναν σημαντικό πυλώνα της ελληνικής οικονομίας και έχει ιστορική σημασία για τη χώρα. Στην παρούσα ενότητα, θα διερευνήσουμε λεπτομερώς την αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα, καθώς και τον φορολογικό κανονισμό που διέπει τους αγρότες που ασκούν αυτήν τη δραστηριότητα.

4.2 Αγροτική Επιχειρηματική Δραστηριότητα

Η αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα εκτείνεται σε πολλούς διαφορετικούς τομείς, καλύπτοντας την παραγωγή γεωργικών προϊόντων, την κτηνοτροφία, τη δασοκομία, την υλοτομία, και την αλιεία.

Ας εξετάσουμε αναλυτικά τους βασικούς τομείς αυτής της δραστηριότητας:

➤ Γεωργικά Προϊόντα

Η Ελλάδα είναι γνωστή για τη γεωργική της παραγωγή, καθώς διαθέτει εξαιρετικό έδαφος και κλίμα για την καλλιέργεια ποικίλων φυτών. Στους γεωργικούς τομείς αυτούς περιλαμβάνονται καλλιέργειες όπως τα σιτηρά, οι ελιές, οι αμπέλια, οι πορτοκαλιές, και πολλά άλλα φυτά. Οι αγρότες παράγουν τα προϊόντα αυτά, τα οποία στη συνέχεια εξάγονται σε εσωτερικές και διεθνείς αγορές, συμβάλλοντας στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

➤ Κτηνοτροφικά Προϊόντα

Ο τομέας της κτηνοτροφίας στην Ελλάδα είναι επίσης σημαντικός. Οι αγρότες εκτρέφουν αγελάδες, πρόβατα, και αιγοκέρια για την παραγωγή κρέατος και γάλακτος. Τα γαλακτοκομικά προϊόντα, όπως το γιαούρτι και το τυρί, αποτελούν σημαντικό τμήμα της ελληνικής διατροφής, και η εξαγωγή τους συμβάλλει στην αύξηση των εσόδων των αγροτών.

➤ Δασοκομικά Προϊόντα

Η δασοκομία στην Ελλάδα ασχολείται με την αειφόρο διαχείριση των δασικών πόρων και την εκμετάλλευση του ξύλου. Οι αγρότες και οι δασοκόμοι συνεργάζονται για την κοπή και την επεξεργασία του ξύλου, το οποίο χρησιμοποιείται στην κατασκευή επίπλων, στην κατασκευή κατοικιών και σε πολλές άλλες βιομηχανίες. Η δασοκομία είναι ένας σημαντικός τομέας για την οικονομία της χώρας και παρέχει επίσης θέσεις εργασίας σε πολλές αγροτικές κοινότητες.

➤ Υλοτομικά Προϊόντα

Ο τομέας της υλοτομίας αφορά την κοπή και την επεξεργασία ξύλου για την κατασκευή δομικών στοιχείων και ξύλινων προϊόντων. Οι αγρότες και οι επιχειρήσεις στον τομέα της υλοτομίας συμβάλλουν στην παραγωγή ξυλείας και άλλων προϊόντων από ξύλο, όπως επίπλων, πάνελ, και δομικών υλικών. Η εξαγωγή αυτών των προϊόντων στη διεθνή αγορά είναι σημαντική για την ελληνική οικονομία.

➤ Αλιευτικά Προϊόντα

Η αλιεία αποτελεί έναν ακόμη σημαντικό τομέα της αγροτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Ελλάδα. Οι αλιείς εργάζονται στα ελληνικά ύδατα και αλιεύουν ποικίλα θαλάσσια είδη, όπως ψάρια και θαλασσινά. Αυτά τα προϊόντα προσφέρουν σημαντικές πηγές πρωτεΐνης και αναφέρονται στην διατροφή των Ελλήνων. Επιπλέον, η αλιεία συμβάλλει στην απασχόληση αλιέων και στην προμήθεια των αγορών με φρέσκα θαλασσινά προϊόντα.

4.3 Φορολογία των Αγροτών

Η φορολογία των αγροτών στην Ελλάδα είναι πολύ σημαντική για τη χρηματοδότηση των δημόσιων υπηρεσιών και την ανάπτυξη της χώρας. Ο φορολογικός κανονισμός λαμβάνει υπόψη το ετήσιο εισόδημα των αγροτών και έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να ενθαρρύνει τη γεωργική παραγωγή και να παρέχει κίνητρα για την ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας. Ας εξετάσουμε αναλυτικά τους φορολογικούς κανόνες που ισχύουν για τους αγρότες στην Ελλάδα:

4.3.1 Φόρος Εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος των αγροτών στην Ελλάδα υπολογίζεται βάσει του ετήσιου εισοδήματός τους. Οι συντελεστές φορολόγησης είναι διαφορετικοί ανάλογα με το εισόδημα:

Για τα πρώτα 10.000€ ετήσιο εισόδημα, ο φόρος είναι στο χαμηλό ποσοστό του 9%. Αυτός ο χαμηλός συντελεστής φορολόγησης σχεδιάστηκε για να ενθαρρύνει τη γεωργική παραγωγή και να βοηθήσει τους αγρότες με χαμηλά εισοδήματα.

Όσο ανεβαίνει το ετήσιο εισόδημα, ο φόρος αυξάνεται σταδιακά. Παράδειγμα, για εισόδημα άνω των 40.000€, ο φόρος φτάνει το υψηλότερο ποσοστό του 44%.

Πίνακας 8: Φορολογία Αγροτών

Από	Έως	Φορολογία
0€	10,000€	9%
10,001€	20,000€	22%
20,001€	30,000€	28%
30,001€	40,000€	36%
40,001€	∞	44%

Πηγή: <https://paraskevasforologas.gr/2022/07/11/forologia-agroton/>

4.3.2 Προκαταβολή Φόρου

Σημαντικό στοιχείο του φορολογικού κανονισμού για τους αγρότες είναι η προκαταβολή φόρου. Ανάλογα με τα εισοδήματά τους, οι αγρότες υποχρεούνται να πληρώνουν προκαταβολή φόρου σε καθορισμένες χρονικές περιόδους του χρόνου.

Σύμφωνα με τις πρόσφατες αλλαγές στο φορολογικό καθεστώς για τους αγρότες, η προκαταβολή φόρου μειώθηκε στο 55% για το έτος 2022. Αυτή η μείωση αποτελεί μια προσπάθεια να χαρακτηριστεί η φορολογία πιο φιλική προς τους αγρότες και να παρέχει μια ανακούφιση στη φορολογική επιβάρυνση τους.

Μέσω αυτής της αλλαγής, το κράτος επιδιώκει να ενισχύσει την ανάπτυξη του γεωργικού τομέα και να διασφαλίσει τη σταθερότητα του εισοδήματος των αγροτών. Η μείωση της προκαταβολής φόρου θα προσφέρει στους αγρότες μεγαλύτερη ευελιξία και ρευστότητα, ενθαρρύνοντας τις επενδύσεις και την ανάπτυξη της γεωργικής παραγωγής.

Επιπλέον, αυτή η απόφαση στέλνει ένα θετικό μήνυμα στη γεωργική κοινότητα και ενισχύει τη στήριξη της κυβέρνησης προς τον τομέα, ενισχύοντας έτσι την αειφόρο ανάπτυξη της υπαίθρου και την ασφάλεια των τροφίμων. Αυτός ο φορολογικός μηχανισμός ανταποκρίνεται στις ειδικές ανάγκες του γεωργικού τομέα και στοχεύει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς του σε τοπικό και διεθνές επίπεδο. Αυτή η πρωτοβουλία αναμένεται να συμβάλει στην ενίσχυση της οικονομικής ανάκαμψης και στη διατήρηση της βιωσιμότητας του γεωργικού τομέα.

4.3.3 Οικογενειακή Κατάσταση και Μείωση Φόρου

Επιπλέον, ο φορολογικός κανονισμός λαμβάνει υπόψη την οικογενειακή κατάσταση του αγρότη. Συγκεκριμένα, υπάρχει μείωση φόρου ανάλογα με τον αριθμό των προστατευόμενων τέκνων του αγρότη. Η μείωση αυτή προορίζεται για να υποστηρίξει τις αγροτικές οικογένειες και να παρέχει κίνητρα για την αύξηση της αγροτικής γενναιότητας.

Αναλυτικά:

- Για αγρότες που δεν έχουν προστατευόμενα τέκνα, υπάρχει μείωση φόρου ύψους 777€.
- Εάν ο αγρότης έχει ένα προστατευόμενο τέκνο, η μείωση αυξάνεται σε 810€.
- Για δύο προστατευόμενα τέκνα, η μείωση φόρου φτάνει τα 900€.
- Για τρία προστατευόμενα τέκνα, ο φόρος μειώνεται κατά 1.120€.
- Στην περίπτωση τεσσάρων προστατευόμενων τέκνων, η μείωση φόρου αυξάνεται στα 1.340€.
- Για κάθε επιπλέον προστατευόμενο τέκνο πέραν των τεσσάρων, η μείωση φόρου αυξάνεται κατά 220€. Αυτός ο φορολογικός μηχανισμός στηρίζει τις αγροτικές οικογένειες και προωθεί τη γεωργική παραγωγή στην Ελλάδα.

Η αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα αποτελεί καίριο τομέα της οικονομίας της χώρας. Οι αγρότες παράγουν γεωργικά, κτηνοτροφικά, δασοκομικά, υλοτομικά, και αλιευτικά προϊόντα που συμβάλλουν στην εσωτερική και διεθνή αγορά. Ο φορολογικός κανονισμός που διέπει τους αγρότες έχει σχεδιαστεί με σκοπό να ενθαρρύνει τη γεωργική παραγωγή και να υποστηρίξει τις αγροτικές οικογένειες. Οι διάφοροι συντελεστές φορολόγησης και οι μειώσεις φόρου σύμφωνα με τον αριθμό των προστατευόμενων τέκνων παρέχουν ένα δίκαιο και ενθαρρυντικό φορολογικό περιβάλλον για τους αγρότες.

Συνολικά, η αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα και η φορολογία των αγροτών αποτελούν σημαντικά κομμάτια της οικονομίας της Ελλάδας. Οι αγρότες συμβάλλουν στην παραγωγή τροφίμων και άλλων αγροτικών προϊόντων, ενώ η φορολογία τους είναι κατασκευασμένη έτσι ώστε να ενθαρρύνει την αειφόρο γεωργική παραγωγή και να υποστηρίξει τις αγροτικές οικογένειες. Αυτά τα δύο στοιχεία συνεργάζονται για την προώθηση της αειφορίας και της οικονομικής ανάπτυξης στην ελληνική ύπαιθρο.

4.4 Ο Φόρος Προστιθέμενης των Αγροτών στην Ελλάδα

Ο φορολογικός κανονισμός που αφορά τους αγρότες στην Ελλάδα περιλαμβάνει επίσης τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), καθώς οι αγρότες μπορούν να εκτελούν παραδόσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών και είναι υποχρεωμένοι να υπόκεινται στον ΦΠΑ, όπως κάθε άλλος επιχειρηματίας.

Στην Ελλάδα, υπάρχουν δύο βασικά καθεστώτα ΦΠΑ για τους αγρότες:

- Ειδικό καθεστώς ΦΠΑ: Αυτό το καθεστώς είναι διαθέσιμο για αγρότες που λαμβάνουν επιδοτήσεις χαμηλότερες των 5.000€ κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος και ταυτόχρονα οι πωλήσεις των προϊόντων παραγωγής τους δεν υπερβαίνουν τα 15.000€. Αυτό το καθεστώς ΦΠΑ επιτρέπει στους αγρότες να εφαρμόζουν χαμηλότερο συντελεστή ΦΠΑ στις πωλήσεις τους και να απλοποιήσουν τις φορολογικές τους διαδικασίες.
- Κανονικό καθεστώς ΦΠΑ: Εάν οι αγρότες δεν πληρούν τα κριτήρια για το ειδικό καθεστώς, τότε υπόκεινται στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ. Σε αυτήν την περίπτωση, οι φορολογικές τους υποχρεώσεις πρέπει να συμμορφώνονται με

τις κανονικές διατάξεις του ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής της φορολογικής δήλωσης και της καταβολής του ποσοστού ΦΠΑ στις πωλήσεις τους.

Το καθεστώς ΦΠΑ που επιλέγεται θα καθορίσει τις φορολογικές υποχρεώσεις των αγροτών. Στην περίπτωση του ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ, οι αγρότες μπορούν να εφαρμόζουν χαμηλότερο ποσοστό ΦΠΑ στις πωλήσεις τους, ενώ στο κανονικό καθεστώς πρέπει να ακολουθούν τις κανονικές φορολογικές διατάξεις.

Συνολικά, το ΦΠΑ αποτελεί ένα σημαντικό στοιχείο της φορολογικής ρύθμισης για τους αγρότες, και η επιλογή του καθεστώτος ΦΠΑ εξαρτάται από τα εισοδήματα και τις πωλήσεις τους. Αυτό το καθεστώς επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να διαχειρίζονται τις φορολογικές τους υποχρεώσεις και τις οικονομικές τους επιλογές.

4.5 Φορολογικές Υποχρεώσεις των Αγροτών στην Ελλάδα

Η γεωργία αποτελεί έναν ζωτικό τομέα της ελληνικής οικονομίας, συμβάλλοντας στη διατήρηση της αγροτικής ανάπτυξης και της τοπικής κοινωνίας. Ωστόσο, οι αγρότες ως επιχειρηματίες έχουν διάφορες φορολογικές υποχρεώσεις που πρέπει να πληρούν, οι οποίες διαφοροποιούνται ανάλογα με το καθεστώς ΦΠΑ στο οποίο υπόκεινται. Παρακάτω παρουσιάζονται αναλυτικά οι φορολογικές υποχρεώσεις των αγροτών στην Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη τα διάφορα καθεστώτα που ενδέχεται να εφαρμόζονται.

Αγρότες Ειδικού Καθεστώτος

Οι αγρότες που υπόκεινται στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ, δηλαδή το ΦΠΑ κατά 6%, έχουν συγκεκριμένες φορολογικές υποχρεώσεις:

- Υποχρέωση Εγγραφής στο Μητρώο: Κάθε αγρότης που επιλέγει το ειδικό καθεστώς ΦΠΑ πρέπει να εγγραφεί στο Μητρώο του ΦΠΑ.
- Δήλωση Αγροτικών Εισοδημάτων: Οι αγρότες αυτοί πρέπει να δηλώνουν τα αγροτικά τους εισοδήματα στην ετήσια φορολογική δήλωση.

- Δικαίωμα Επιστροφής ΦΠΑ: Έχουν το δικαίωμα να αιτούνται επιστροφή ΦΠΑ, κατά 6%, από την άσκηση αγροτικής εκμετάλλευσης.
- Ηλεκτρονική Υποβολή Συγκεντρωτικής Κατάστασης Προμηθευτών: Αυτή η υποχρέωση απαιτεί την ηλεκτρονική υποβολή συγκεντρωτικής κατάστασης προμηθευτών.

Σημαντικό να σημειωθεί ότι, πέραν των παραπάνω υποχρεώσεων, δεν υπάρχει υποχρέωση τήρησης βιβλίων για τις πωλήσεις των προϊόντων, ούτε έκδοσης τιμολογίων, καθώς αυτά τα καθήκοντα εκτελούνται από τους προμηθευτές τους. Επιπλέον, δεν επιβάλλεται τέλος επιτηδεύματος για αυτούς τους αγρότες.

Αγρότες Κανονικού Καθεστώτος

Οι αγρότες που εμπίπτουν στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ, δηλαδή το κανονικό ποσοστό ΦΠΑ, έχουν διαφορετικές φορολογικές υποχρεώσεις:

- Έναρξη Εργασιών: Πρέπει να υποβάλλουν τη δήλωση έναρξης εργασιών με το έντυπο Μ2.
- Δήλωση Αγροτικών Εισοδημάτων: Όπως και οι αγρότες ειδικού καθεστώτος, πρέπει να δηλώνουν τα αγροτικά τους εισοδήματα στην ετήσια φορολογική δήλωση, αλλά με το έντυπο Ε3.
- Υποχρέωση Υποβολής Δήλωσης ΦΠΑ: Πρέπει να υποβάλλουν δήλωση ΦΠΑ.
- Πληρωμή Ετήσιου Τέλους Επιτηδεύματος: Οφείλουν να πληρώνουν το ετήσιο τέλος επιτηδεύματος.
- Ηλεκτρονική Υποβολή Καταστάσεων Πελατών και Προμηθευτών: Πρέπει να υποβάλλουν ηλεκτρονικά τις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών.

Παρόλα αυτά, δεν είναι υποχρεωτική η ενημέρωση λογιστικών βιβλίων αν τα ακαθάριστα έσοδα από πώληση αγροτικών προϊόντων δεν υπερβαίνουν το 1.5

εκατομμύριο ευρώ, αν τα λογιστικά αρχεία τηρούνται με τάξη και αν δεν ασκείται άλλη δραστηριότητα, για την οποία υπάρχει υποχρέωση τήρησης βιβλίων.

Τέλος, αν κάποιος θέλει να γίνει νέος αγρότης και επιθυμεί να ξεκινήσει τη δική του μικρή επιχείρηση, μπορεί να επιλέξει να ενταχθεί στο ειδικό καθεστώς ανεξάρτητα από τα βιβλία που τηρεί. Σε αυτή την περίπτωση, οι υποχρεώσεις του θα είναι παρόμοιες με αυτές των αγροτών ειδικού καθεστώτος, με επιπλέον την υποχρέωση δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Συνοψίζοντας, οι αγρότες στην Ελλάδα έχουν φορολογικές υποχρεώσεις που εξαρτώνται από το καθεστώς τους ως προς το ΦΠΑ. Είτε βρίσκονται στο ειδικό καθεστώς είτε στο κανονικό καθεστώς, οφείλουν να τηρούν τις σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις για να συμμορφώνονται με τον ελληνικό φορολογικό νομοθετικό πλαίσιο.

Κεφάλαιο 5: Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 41 (ΔΛΠ 41)

5.1 Εξέλιξη των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

Η παγκοσμιοποίηση και ο αυξανόμενος ανταγωνισμός στον χώρο των επιχειρήσεων ανέδειξαν την επιτακτική ανάγκη για τη θέσπιση ενιαίων λογιστικών προτύπων και αρχών που θα εφαρμόζονται ευρέως τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και παγκόσμιο επίπεδο. Το αποτέλεσμα αυτής της ανάγκης ήρθε το 1973 με τη δημιουργία της Επιτροπής Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Committee - IASC). Αρχικά, αυτή η επιτροπή συνίστατο από λίγες χώρες, συγκεκριμένα την Αυστραλία, τον Καναδά, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιαπωνία, το Μεξικό, την Ολλανδία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιρλανδία και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Η κύρια προσπάθεια αυτών των χωρών κατά τη δημιουργία της επιτροπής ήταν η διαμόρφωση διεθνώς αναγνωρισμένων προτύπων και η ευρεία διάδοσή τους, με σκοπό την επίτευξη των κύριων στόχων της λογιστικής. (Κουκούτα, & Μαυρεδάκη, 2009).

Μετά την κρίση στη ΝΑ Ασία το 1998, προέκυψε επείγουσα ανάγκη για αξιόπιστα λογιστικά πρότυπα, με αποτέλεσμα να επιβληθεί η αναδιοργάνωση της επιτροπής. Καθώς πολλά κράτη άρχισαν να υιοθετούν τα διεθνή πρότυπα, το 2001 ανασυγκροτήθηκε η επιτροπή υπό την ιδιότητα ενός μη κερδοσκοπικού οργανισμού με την ονομασία "Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων" (International Accounting Standards Board - IASB) (Τσερκέζη, 2009).

Ο οργανισμός είχε δύο κύριους στόχους που περιλάμβαναν τα εξής:

A) Την διαμόρφωση και ανάδειξη των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και την ενθάρρυνση της παγκόσμιας αποδοχής τους.

B) Την προσπάθεια εκσυγχρονισμού και εναρμόνισης των κανόνων, των λογιστικών προτύπων, και των διαδικασιών που σχετίζονται με την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων.

Στην Ελλάδα, η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων έλαβε χώρα το Μάρτιο του 2002, όταν εγκρίθηκε το σχετικό άρθρο (Ν. 2992/2002 ΦΕΚ 54 Α΄/20-3-2002). Αυτό το άρθρο προέβλεπε την υποχρεωτική εφαρμογή των Δ.Λ.Π. από την 01/01/2003 κατά την κατάρτιση των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων. Αυτή η υποχρέωση ισχύει για τις ανώνυμες εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών (Χ.Α.Α.).

Κατά τη διαδικασία προσαρμογής σε αυτά τα πρότυπα, αντιμετωπίστηκαν διάφορα προβλήματα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα προηγούμενα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα είχαν ως κύριο στόχο όχι τόσο την παροχή πληροφοριών αλλά την επίτευξη της επιχειρηματικής βιωσιμότητας. Ως αποτέλεσμα, πολλές επιχειρήσεις αντιμετώπισαν σοβαρές δυσκολίες και αντιμετώπισαν τον κίνδυνο της πτώχευσης κατά τη μετάβασή τους από τα ελληνικά λογιστικά πρότυπα στα διεθνή πρότυπα.

Όσον αφορά τον τομέα της γεωργίας και την εφαρμογή του αντίστοιχου λογιστικού προτύπου, πρέπει να σημειωθεί ότι η διαδικασία θεμελίωσής του διήρκεσε αρκετό χρονικό διάστημα προτού ολοκληρωθεί επιτυχώς. Από την 1η Ιανουαρίου 2003, το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 41 Γεωργία τέθηκε σε ισχύ για την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον γεωργικό τομέα. Σημαντικό να τονιστεί ότι οι επιχειρήσεις είχαν την επιλογή να εφαρμόσουν το συγκεκριμένο πρότυπο και νωρίτερα αν το επιθυμούσαν, με την αναγραφή αυτής της επιλογής στις ανακοινώσεις των οικονομικών καταστάσεων. Αξίζει να προσδιοριστεί περαιτέρω ότι κατά την υιοθέτηση του εν λόγω προτύπου, δεν εφαρμόστηκε καμία ειδική μεταβατική διάταξη, με το αποτέλεσμα όλες οι λογιστικές πτυχές να προσαρμόστηκαν στις απαιτήσεις του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 8. Αυτό περιλάμβανε την αναθεώρηση των λογιστικών πολιτικών, τις αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις και τη διόρθωση ενδεχόμενων λαθών.

Τέλος, είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις αντιμετώπισαν αρκετές προκλήσεις κατά τη διαδικασία υιοθέτησης των διεθνών λογιστικών προτύπων. Καταρχάς, αναγκάστηκαν να εφαρμόσουν το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 41 και, γενικότερα, τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα σε ένα περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από σύνθετες θεσμικές και οικονομικές συνθήκες. Επιπλέον, αντιμετώπισαν πρόκληση στο να ανταπεξέλθουν στην εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων τόσο για τις ενοποιημένες όσο και για τις εξατομικευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Ενδεχομένως, η πιο προκλητική πτυχή αφορούσε στην ανάγκη αλλαγής της νοοτροπίας. Οι υπάρχουσες ελληνικές νομοθετικές διατάξεις σχετικά με τα λογιστικά θέματα είχαν ως αποτέλεσμα την εφαρμογή αυστηρών και ακαμπτών κανόνων. Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, ως κείμενα αρχών, επέφεραν μια διαφορετική προσέγγιση, καθώς απαιτούσαν από τις επιχειρήσεις το να αξιολογούν υποκειμενικά συναλλαγές

και γεγονότα και να τα απεικονίζουν λογιστικά με τρόπο που να εξυπηρετεί τους αντικειμενικούς σκοπούς που τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα θέτουν.

5.2 Βιβλιογραφική Επισκόπηση

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 41 (IFRS 41) αποτελεί ένα πρότυπο λογιστικής αναφοράς που εστιάζει στην αντιμετώπιση των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων στη λογιστική, με έμφαση στην αξιολόγησή τους βάσει της εύλογης αξίας. Αυτό το πρότυπο έχει προκαλέσει ενδιαφέρον και συζητήσεις σε διάφορα επίπεδα, καθώς επηρεάζει την λογιστική πρακτική και τον τρόπο με τον οποίο οι επιχειρήσεις αξιολογούν και αναφέρουν τα βιολογικά τους περιουσιακά στοιχεία.

Παρακάτω παραθέτοντας ενδεικτικά αποσπάσματα από διάφορες μελέτες και απόψεις των ερευνητών σχετικά με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 41.

Μια εμπειρική μελέτη που πραγματοποιήθηκε από τους ερευνητές Partenie Dumbrava και Radu Vlad το 2018 αναφέρει ότι υπάρχει χαμηλό ενδιαφέρον για την εφαρμογή του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 41 σε γεωργικές επιχειρήσεις στην Ευρώπη, ιδίως όσον αφορά την αξιολόγηση των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία.

Η Corina Graziella, στο άρθρο της το 2020, αναφέρει ότι περισσότερες επιχειρήσεις στην Ευρώπη στοχεύουν στην εφαρμογή του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 41, εκτός από τον λογιστικό χειρισμό της αξιολόγησης των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία.

Οι A. S. Monico, D. da Silva, A. Aruda και E. Lima το 2019 παρατηρούν ασυμμετρία στις πληροφορίες στη Βραζιλία και καθυστέρηση στη συμμόρφωση στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

Ο Svensson το 2014 υποστηρίζει ότι το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 41 προσπαθεί να αυξήσει τη συγκρισιμότητα των οικονομικών στοιχείων των αγροτικών επιχειρήσεων, αλλά αναφέρει επίσης το κόστος αξιολόγησης των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων ως πρόβλημα.

Οι Charles Elad και Kathleen Herbohn το 2011 παρουσιάζουν ευρήματα για την εφαρμογή του προτύπου σε Ευρωπαϊκές χώρες και αναφέρουν ότι η θεωρία της συγκρισιμότητας δεν είναι πάντα επιτυχημένη και ότι υπάρχει ανάγκη για περισσότερες κατευθυντήριες γραμμές.

Οι Bonetto, Stolowy και Ding το 2010 κάνουν μια εκτενή ανάλυση των επιπτώσεων της εφαρμογής του προτύπου στην αγορά και την εταιρική στρατηγική στη Γαλλία και στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Η Andrienna A. Huffman το 2013 προτείνει μια πιο δίκαιη προσέγγιση για την αξιολόγηση των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων, λαμβάνοντας υπόψη διάφορες παραμέτρους, όπως οι διακυμάνσεις των τιμών των πρώτων υλών και οι διαφορές στην καλλιέργεια.

Οι Elena Hlaciuc, Camelia Mihalciuc και Eugenua Iancu το 2011 αναφέρουν ότι υπάρχουν πολλές καταστάσεις που εμποδίζουν την αξιολόγηση της εύλογης αξίας των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων και προτείνουν συγκεκριμένες πρακτικές λύσεις για την αντιμετώπισή τους.

Αυτές οι μελέτες και απόψεις επισημαίνουν τις διάφορες προκλήσεις και αντιφάσεις που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις κατά την εφαρμογή του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 41 για τη λογιστική αντιμετώπιση των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων. Είναι σημαντικό για τις επιχειρήσεις να εξετάζουν αυτές τις προκλήσεις και να προσπαθούν να βρουν τρόπους για τη βελτίωση της αξιολόγησης της εύλογης αξίας των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων στην λογιστική τους πρακτική.

5.3 Ανάλυση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 41- Γεωργία

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 41 Γεωργία έχει ως κύριο στόχο να καθορίσει τη λογιστική μεταχείριση και τις απαιτούμενες αναφορές που αφορούν την αγροτική δραστηριότητα. Το πρότυπο εφαρμόζεται με σκοπό την καταγραφή στις οικονομικές καταστάσεις των εξής στοιχείων:

- Τα περιουσιακά στοιχεία που αφορούν τη βιολογική φύση
- Τη γεωργική παραγωγή κατά την χρονική στιγμή που γίνεται η συλλογή των καλλιεργημάτων.
- Την οικονομική υποστήριξη από το κράτος.

Το παρόν πρότυπο δεν ισχύει για το έδαφος που σχετίζεται με την αγροτική δραστηριότητα. Αυτό το θέμα καλύπτεται τόσο από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 16 - Ενσώματα Πάγια όσο και από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 40 - Επενδύσεις σε

ακίνητα. Αλλά επικεντρώνεται στην παραγωγή που συλλέγεται κατά τη στιγμή της συγκομιδής των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων της οικονομικής οντότητας. Στη συνέχεια, το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 2 - Αποθέματα ή κάποιο άλλο κατάλληλο πρότυπο εφαρμόζεται για την περαιτέρω επεξεργασία της αγροτικής παραγωγής μετά τη συγκομιδή.

Όπως ήδη αναφέρθηκε, το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 41 τέθηκε σε εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 2003, αν και διαμορφώθηκε τον Δεκέμβριο του 2000. Είναι σημαντικό να σημειώσουμε αρχικά ότι το συγκεκριμένο πρότυπο καλύπτει την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, τη λογιστική μεταχείριση και τις αποκαλύψεις που αφορούν τη γεωργική δραστηριότητα.

Επιπλέον, το πρότυπο καθορίζει τον τρόπο λογιστικής μεταχείρισης των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια όλης της διαδικασίας της συγκομιδής. Είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι με τον όρο "συγκομιδή" εννοούμε το χρονικό διάστημα από τη στιγμή της φύτευσης έως και τη στιγμή της συγκομιδής για φυτικές καλλιέργειες, ενώ στην περίπτωση της ζωικής παραγωγής αναφερόμαστε στο χρονικό διάστημα από τη γέννηση έως και την πώληση των ζώων.

Το πιο σημαντικό σημείο, ωστόσο, είναι ότι το πρότυπο καθορίζει επίσης τον τρόπο αναγνώρισης και αξιολόγησης ενός βιολογικού περιουσιακού στοιχείου. Σύμφωνα με το πρότυπο, για να αναγνωριστεί ένα βιολογικό περιουσιακό στοιχείο, θα πρέπει να πληροί ορισμένες προϋποθέσεις. Συγκεκριμένα, η επιχείρηση πρέπει να διαθέτει νόμιμο έγγραφο ιδιοκτησίας για το στοιχείο αυτό, όπως συμβόλαιο ή ακόμη και απόδειξη αγοράς ή σήμανση. Επιπλέον, το βιολογικό στοιχείο πρέπει να αποτελεί αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων και να προβλέπεται ότι θα παρέχει οικονομικά οφέλη στο μέλλον. Τέλος, η εύλογη αξία ή το κόστος του στοιχείου πρέπει να μπορεί να καταγραφεί με αξιοπιστία.

5.3.1 Αναγνώριση και εκτίμηση ενός βιολογικού στοιχείου

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η εκτίμηση της αξίας ενός βιολογικού περιουσιακού στοιχείου γίνεται βάσει της εύλογης αξίας. Σημειώνεται ότι κάθε βιολογικό περιουσιακό στοιχείο αξιολογείται στην εύλογη αξία, αφαιρώντας το κόστος που απαιτείται για την πώλησή του. Είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι αυτά τα στοιχεία δεν υπόκεινται σε απόσβεση, αλλά οι διαφορές που προκύπτουν από την

εκτίμησή τους στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα χρήσης της αντίστοιχης περιόδου (Σκουζός, 2022).

Στην πράξη, ο υπολογισμός της εύλογης αξίας δεν μπορεί ποτέ να είναι απόλυτα αντικειμενικός. Για τη λογιστική αντιμετώπιση της αξίας ενός βιολογικού περιουσιακού στοιχείου, έχουν καθοριστεί γενικοί κανόνες που βασίζονται σε κοινά χαρακτηριστικά των στοιχείων, όπως η ηλικία, η ποιότητα και η ποικιλία. Ωστόσο, υπάρχουν πάντα παράγοντες που επηρεάζουν τον υπολογισμό και την εκτίμηση ενός βιολογικού περιουσιακού στοιχείου, κυρίως λόγω των καιρικών συνθηκών και του φυσικού περιβάλλοντος στο οποίο αναπτύσσεται. Για τον λόγο αυτό, παρέχεται ένα παράδειγμα για καλύτερη κατανόηση.

Σε μια εκμετάλλευση κτηνοτροφίας, τα βοοειδή που εκτρέφονται προς πώληση εμφανίζουν διαφορές στην ανάπτυξη και τα χαρακτηριστικά τους, αν και εκτρέφονται υπό τις ίδιες συνθήκες. Κάποια από αυτά μπορεί να αναπτύσσονται με διαφορετικούς ρυθμούς και να αποκτούν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, όπως καχεκτικότητα ή βαρύτητα. Υπάρχει επίσης συνεχής απειλή από ασθένειες που μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά την ανάπτυξη των ζώων. Όσον αφορά την πώληση, η εκμετάλλευση καθορίζει το επίπεδο ανάπτυξης που πρέπει να επιτευχθεί για να είναι έτοιμα για πώληση. Ωστόσο, η πώληση συνήθως δεν γίνεται ταυτόχρονα για όλα τα ζώα, αλλά μπορεί να πραγματοποιηθεί νωρίτερα ή αργότερα, εξαρτώμενη από τις συνθήκες της αγοράς, τη ζήτηση κατά την εκάστοτε περίοδο και τις διαθέσιμες ευκαιρίες στην αγορά γενικά.

Από όσα προαναφέρθηκαν, προκύπτει ότι τα ζώα που έχουν φτάσει στην επιθυμητή ηλικία για την πώληση συνεχίζουν να απαιτούν δαπάνες για την ανάπτυξη και τη συντήρησή τους. Αυτές οι δαπάνες βαρύνουν την κτηνοτροφική μονάδα, καθώς είναι δύσκολο να επηρεάσουν την τιμή πώλησης, η οποία έχει ήδη οριστεί στην αγορά. Αυτό διαφέρει από ένα μη βιολογικό περιουσιακό στοιχείο, το οποίο, μετά το πέρας της διαδικασίας ανάπτυξης, δεν προσθέτει περαιτέρω δαπάνες μέχρι τη στιγμή της πώλησής του.

Όσον αφορά τις τιμές, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, αυτές καθορίζονται από πολλούς παράγοντες. Στην περίπτωση των βοοειδών, αυτοί οι παράγοντες περιλαμβάνουν την ηλικία, το βάρος, το είδος, την εξωτερική εμφάνιση του ζώου, καθώς και τις προτιμήσεις των αγοραστών. Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας συνδέεται με την υγεία του ζώου και τη διάδοση των μικροβίων, ενώ από οικονομική άποψη, επηρεάζονται από το διαθέσιμο εισόδημα και την οικονομική κατάσταση των

αγοραστών. Επίσης, οι εξωτερικοί παράγοντες, όπως οι οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στο ευρύτερο περιβάλλον, επηρεάζουν επίσης τις τιμές και τη ζήτηση, καθώς μπορεί να κάνουν αντίστροφα ανάλογη την κατάσταση σε ορισμένες περιπτώσεις.

Το κόστος απόκτησης των ζώων ανά είδος περιλαμβάνει το κόστος αγοράς, όπως το κόστος του σπέρματος και τα ιατρικά έξοδα, καθώς και το κόστος ανάπτυξής τους, περιλαμβάνοντας εργατικά έξοδα, τροφές και εμβόλια. Για τον λόγο αυτό, για τον υπολογισμό συνολικού κόστους, χρησιμοποιείται επίσης η μέθοδος αποτίμησης μέσω της εύλογης αξίας μείον τα εκτιμώμενα έξοδα στο σημείο της πώλησης. Σύμφωνα με το πρότυπο, εάν μπορεί να εκτιμηθεί και να υπολογιστεί η παραγωγή με αυτόν τον τρόπο, τότε είναι δυνατή η αξιόπιστη επιμέτρηση της ανά πάσα στιγμή.

Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις, στην αγροτική παραγωγή, όπου είναι δύσκολο να προσδιοριστεί ακριβώς η εύλογη αξία. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η αναγνώριση γίνεται με βάση τη μέθοδο του κόστους ή σε συνδυασμό με άλλες μεθόδους, εάν υπάρχει δυνατότητα συνδυαστικής αξιολόγησης. Κατά τον υπολογισμό του κόστους, πρέπει επίσης να αποκλειστούν οι ροές των χρημάτων που αφορούν μελλοντικά γεγονότα μετά την πώληση, όπως στο προηγούμενο παράδειγμα τα έξοδα γονιμοποίησης για την επόμενη παρτίδα βοοειδών που θα παράγει η μονάδα.

Εάν υπάρξει κέρδος ή ζημία κατά την αρχική αναγνώριση ενός βιολογικού περιουσιακού στοιχείου στην εύλογη αξία, μείον τα εκτιμώμενα κόστη κατά τη στιγμή της πώλησης, αυτό θα αντικατοπτριστεί απευθείας στα κέρδη ή ζημιές της αντίστοιχης περιόδου (Αλεξίου,2018).

Συνοψίζοντας, το πρότυπο προβλέπει ότι εάν μια οικονομική οντότητα ακολουθήσει την αξιολόγηση βάσει της εύλογης αξίας από την αρχική αναγνώριση ενός βιολογικού περιουσιακού στοιχείου, τότε θα πρέπει να συνεχίσει να το αναγνωρίζει με αυτόν τον τρόπο μέχρι το τέλος της παραγωγικής ή λειτουργικής ζωής του. Αυτό σημαίνει ότι η εύλογη αξία της γεωργικής παραγωγής κατά τη στιγμή της συγκομιδής μπορεί πάντοτε να αξιολογείται αξιόπιστα. Κατά τον προσδιορισμό του κόστους, της συσσώρευσης της απόσβεσης και των συσσωρευμένων αποζημιώσεων, μια επιχείρηση λαμβάνει υπόψη τα αντίστοιχα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα 2 "Αποθέματα", 16 "Ενσωματωμένες Πάγιες Περιουσιακές Στοιχεία", 36 "Αποσβεστική Απογραφή" και γενικά κάθε διάταξη που το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 41 δεν αναγνωρίζει.

5.3.2 Χρηματοδοτική υποστήριξη από το κράτος

Μια επιδότηση από το κράτος που αφορά ένα βιολογικό περιουσιακό στοιχείο και αναγνωρίζεται στην εύλογη του αξία, θα εξεταστεί ως έσοδος μόνο εάν πραγματοποιηθεί η είσπραξή της. Εντούτοις, αν η λήψη της επιχορήγησης προϋποθέτει ότι η οικονομική οντότητα δεν ασχολείται με συγκεκριμένη δραστηριότητα, τότε η επιχορήγηση θα καταγράφεται ως έσοδος μόνο εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στην κρατική επιδότηση.

5.3.2.1 Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 41 και Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 20

Όσον αφορά το τμήμα των κρατικών επιχορηγήσεων, το παρόν πρότυπο απαιτεί διαφορετική μεταχείριση από αυτή που περιγράφεται στο Δ.Λ.Π. 20 "Λογιστική Κρατικών Επιχορηγήσεων και Γνωστοποίηση Κρατικής Υποστήριξης" για τις συνθήκες που έχουν αναφερθεί προηγουμένως (βλ. προηγούμενη παράγραφο). Σε αντίθεση με το Δ.Λ.Π. 41, το Δ.Λ.Π. 20 πρέπει να εφαρμόζεται μόνο σε κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν βιολογικά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία αποτιμώνται στο κόστος μείον κάθε συσσωρευμένη απόσβεση και κάθε συσσωρευμένη ζημία αποτίμησης. Επιπλέον, το συγκεκριμένο πρότυπο καθορίζει ότι οι κρατικές επιχορηγήσεις δεν πρέπει να καταχωρούνται πριν εξασφαλιστεί ότι η οικονομική οντότητα θα τηρήσει τους όρους που συμφωνήθηκαν σχετικά με αυτές και ότι θα εισπραχθούν από τις επιχειρήσεις.

Επιπρόσθετα, το Δ.Λ.Π. 20 απαιτεί ότι οι κρατικές επιχορηγήσεις πρέπει να καταγράφονται ως έσοδα της ανάλογης χρήσης, ώστε να μπορούν να αντισταθμίσουν τα αντίστοιχα έξοδα κατά τη χρήση. Η καταχώρηση περιγράφεται με δύο διαφορετικούς τρόπους σύμφωνα με το πρότυπο. Στην πρώτη μέθοδο, μια κρατική επιχορήγηση καταχωρείται ως αναβλητικό έσοδο, ενώ στη δεύτερη μέθοδο, η κρατική επιχορήγηση αφαιρείται από τη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου.

Η δεύτερη μέθοδος φαίνεται να μην συμφωνεί με το πρότυπο της πραγματικής αξίας, στο οποίο ένα περιουσιακό στοιχείο αποτιμάται και αναφέρεται στην πραγματική του αξία. Με τη χρήση αυτής της μεθόδου, όπου η κρατική επιχορήγηση που λαμβάνει μια οικονομική οντότητα αφαιρείται από τη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου, η επιχείρηση καταχωρεί την επιχορήγηση ως έσοδο αμέσως, και στη συνέχεια αποτιμά το περιουσιακό στοιχείο στην πραγματική του αξία. Ωστόσο,

με αυτόν τον τρόπο, η οικονομική οντότητα θα καταχωρούσε την ίδια ως έσοδα ακόμα και μια υπό όρους κρατική επιχορήγηση, πράγμα που αντίκειται στην απαίτηση του Δ.Λ.Π. 20 ότι οι κρατικές επιχορηγήσεις δεν πρέπει να καταχωρούνται ως έσοδα πριν από τη διασφάλιση ότι η επιχείρηση θα συμμορφωθεί και θα εφαρμόσει τους όρους που συνάπτονται με αυτές.

Για αυτούς τους λόγους, αποφασίστηκε να ασχοληθεί με τις κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν βιολογικά περιουσιακά στοιχεία που αξιολογούνται στην εύλογη αξία τους. Καθώς το πεδίο εφαρμογής των κρατικών επιχορηγήσεων είναι κοινό σε πολλές χώρες, αποφασίστηκε, αντί να γίνει τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 20, να εξεταστεί το κομμάτι των κρατικών επιχορηγήσεων βάσει του προτύπου της Γεωργίας, θεσπίζοντας τα όσα προαναφέρθηκαν σχετικά με την αναγνώριση των κρατικών επιχορηγήσεων που αφορούν βιολογικά περιουσιακά στοιχεία.

5.3.2.2 Αναγνώριση κρατικών επιχορηγήσεων στη λογιστική σύμφωνα με τον Διεθνή Λογιστικό Προτύπο 41.

Το Δ.Λ.Π. 41 καθορίζει ότι όταν η κρατική επιχορήγηση υπόκειται σε όρους, η οικονομική οντότητα πρέπει να συσχετίσει τα έξοδα με τις υποχρεώσεις που συνδέονται με την εκπλήρωσή τους. Συχνά, η εισροή των οικονομικών οφελειών από αυτή την επιχορήγηση είναι μικρότερη από το ποσό της, και για αυτό τον λόγο, το πρότυπο διασφαλίζει ότι αν υπάρχει λογική βεβαιότητα ότι οι όροι της επιχορήγησης θα πληρούνται, τότε αυτή η επιχορήγηση δηλώνεται απευθείας ως έσοδο στα αποτελέσματα χρήσης, που γίνεται εισπρακτέα.

Ωστόσο, για να αποφευχθούν παρερμηνείες σχετικά με τη δήλωση μιας κρατικής επιχορήγησης πριν από την εισροή της, το πρότυπο προσφέρει δύο εναλλακτικές προσεγγίσεις. Σύμφωνα με την πρώτη προσέγγιση, η οικονομική οντότητα μπορεί να καταχωρίσει την επιχορήγηση ως έσοδο όταν υπάρχει πιθανότητα ότι τα οικονομικά οφέλη που συνδέονται με τη συναλλαγή θα ρεύσουν στην επιχείρηση. Αυτή η προσέγγιση είναι συμβατή με το Δ.Λ.Π. 18 "Έσοδα", το οποίο αναφέρει ότι τα έσοδα πρέπει να καταχωρούνται όταν είναι πιθανό να προκύψουν οικονομικά οφέλη από μια συναλλαγή.

Σύμφωνα με τη δεύτερη προσέγγιση, η οποία είναι πιο γενικά αποδεκτή, η επιχείρηση πρέπει να συμμορφώνεται και να εκπληρώνει όρους που προέκυψαν από παρελθοντικά γεγονότα. Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορεί να καταχωρίσει μελλοντικά

έσοδα όπως προβλέπει η πρώτη προσέγγιση, καθώς αυτό θα ήταν ασυνεπές και αντίθετο προς τις βασικές αρχές των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Συνολικά, αποφασίστηκε ότι μια επιχορήγηση που επιβάλλει σε μια επιχείρηση να μην ασχολείται με μια συγκεκριμένη γεωργική δραστηριότητα πρέπει να καταχωρείται λογιστικά με τον ίδιο τρόπο με μια υπό όρους κρατική επιχορήγηση που αφορά ένα βιολογικό περιουσιακό στοιχείο και αξιολογείται με βάση την πραγματική του αξία μείον τις εκτιμώμενες δαπάνες μέχρι την πώληση

Για να διευκολυνθεί η κατανόηση των παραπάνω, παρέχονται παραδείγματα:

A) Μια αγροκτηνοτροφική επιχείρηση λάβανε μια επιχορήγηση ύψους 100.000 ευρώ για την ανάπτυξη ενός εκτροφικού κέντρου βοοειδών. Οι όροι αυτής της επιχορήγησης περιλάμβαναν την υποχρέωση εγκατάστασης της μονάδας σε οριοθετημένη περιοχή, την απασχόληση 6 ατόμων από την ίδια περιοχή και τη λειτουργία της μονάδας για τουλάχιστον 5 χρόνια. Σε περίπτωση που αυτοί οι όροι δεν τηρούνται, η επιχορήγηση επιστρέφεται στην αρχή που τη χορήγησε. Αν η επιχείρηση αποφασίσει να αξιολογήσει την αξία των βοοειδών (τα οποία αποτελούν βιολογικά περιουσιακά στοιχεία) σύμφωνα με την εύλογη τους αξία, όπως καθορίζεται από το νόμο, τότε δεν λαμβάνονται υπόψη αποσβέσεις στα βοοειδή, και, συνεπώς, δεν γίνεται μεταφορά της επιχορήγησης στα αποτελέσματα ως έσοδο, όπως συμβαίνει με τις αποσβέσεις. Σε αυτήν την περίπτωση, η επιχορήγηση θεωρείται ως εισόδημα μετά από το πέμπτο έτος, όταν η επιχείρηση έχει πλήρως τηρήσει τους όρους της επιχορήγησης. Συνεπώς, κατά την ολοκλήρωση της πενταετίας, το συνολικό ποσό των 100.000 ευρώ μεταφέρεται από τις υποχρεώσεις στα αποτελέσματα ως έσοδο.

B) Στις 1 Ιανουαρίου 2022, μια αγροτική μονάδα παραγωγής ρυζιού αποφασίζει να φυτέψει μια νέα οργανική ποικιλία σε 150 στρέμματα από το συνολικό καλλιεργούμενο έδαφος. Στην αρχή της καλλιέργειας λαμβάνει επιδότηση ύψους 25.0000 ευρώ, και στο τέλος του έτους λαμβάνει 35.000 ευρώ βάσει του αριθμού των στρεμμάτων που καλλιεργεί. Η επιχορήγηση δόθηκε στην εταιρία υπό τον όρο ότι δεν θα χρησιμοποιήσει κανένα είδος λιπάσματος. Σε περίπτωση που η μονάδα χρησιμοποιήσει λιπάσματα, θα πρέπει να επιστρέψει την πλήρη κρατική επιδότηση. Αντίστοιχα, εάν η αγροτική μονάδα καταφέρει να μην χρησιμοποιήσει κανένα είδος λιπάσματος κατά τη διάρκεια της παραγωγής, τα στοιχεία που πρέπει να καταγράψει για την κρατική επιδότηση είναι τα εξής:

1/4/2022			
50.02	Υποχρεώσεις	25.000,00 €	
74.99	Έσοδα από επιχορηγήσεις		25.000,00 €

1/4/2022			
38.00	Ταμιακά Διαθέσιμα	35.000,00 €	
74.99	Έσοδα από επιχορηγήσεις		35.000,00 €

Κατά την ημερομηνία λήξης του έτους 2022, η αγροτική μονάδα πρέπει να καταγράψει τα ακόλουθα:

31/12/2022			
50.02	Υποχρεώσεις	35.000,00 €	
74.99	Έσοδα από επιχορηγήσεις		35.000,00 €

4.3.2.3 Ταξινόμηση και υπολογισμός των Δημόσιων Επιχορηγήσεων

Για φορολογικούς σκοπούς, οι αγροτικές επιδοτήσεις θα πρέπει να χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες. Σύμφωνα με το έγγραφο 35494/20.03.2015, στην πρώτη κατηγορία περιλαμβάνονται οι Επιδοτήσεις για Παγίες Δαπάνες, ενώ η δεύτερη κατηγορία σχετίζεται με την κάλυψη των εσόδων και αναφέρεται ως Άλλες Επιδοτήσεις.

Αναλυτικά, όσον αφορά την πρώτη κατηγορία κρατικών αγροτικών επιδοτήσεων, τα χρηματικά ποσά που εισπράττονται από αυτές δεν θεωρούνται ως πρόσθετα στοιχεία των ακαθάριστων εσόδων αλλά αντίθετα αντικατοπτρίζουν τη μείωση του κόστους των νέων επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν. Επιπλέον, ο υπολογισμός των αποσβέσεων βασίζεται στην αξία κτήσης των παγίων στοιχείων μετά την αφαίρεση των ποσών των επιδοτήσεων.

Από αυτό προκύπτει ότι οι Αγροτικές Επιδοτήσεις Παγίων-Κάλυψης Δαπανών μειώνουν το κόστος κτήσης των παγίων. Σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ.1059/15, πρέπει να σημειωθεί ότι όσον αφορά τις επιδοτήσεις που εισπράττονται μέσω του καθεστώτος των αναπτυξιακών νόμων, παραμένουν σε ισχύ οι σχετικές διατάξεις. Ωστόσο, όσον αφορά τις επιδοτήσεις που καταβάλλονται για την κάλυψη συγκεκριμένων δαπανών, δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των εσόδων από επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά αντίθετα αποτελούν μείωση του κόστους της δαπάνης που επιχορηγήθηκε.

Σύμφωνα με τον πρώτο πυλώνα της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, ο κάθε γεωργός φορολογείται μόνο για τα κέρδη από επιδοτήσεις όταν αυτές υπερβαίνουν τα 12.000 ευρώ. Στην περίπτωση που ένας αγρότης είναι δικαιούχος και των δύο κατηγοριών κρατικών επιδοτήσεων, τότε αφαιρείται το ποσό των 12.000 ευρώ από τα λοιπά εισοδηματικά επιδοτήσεων που λαμβάνει ο φορολογούμενος. Μόνο εάν αυτό το ποσό δεν επαρκεί, τότε αφαιρείται από τα ποσά των 'Επιδοτήσεων Παγίων-Κάλυψης Δαπανών'. Έτσι, για τον υπολογισμό των αποσβέσεων, το μειωμένο αυτό ποσό επιδότησης παγίου αφαιρείται από το κόστος κτήσης του παγίου.

5.4 Γνωστοποιήσεις

5.4.1 Γενικές Γνωστοποιήσεις του Δ.Λ.Π. 41

Μια οικονομική οντότητα υποχρεούται να ανακοινώνει τα συνολικά κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν κατά τη διάρκεια κάθε οικονομικής περιόδου. Αυτά τα κέρδη ή ζημίες πηγάζουν από την αρχική αναγνώριση των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων και την αγροτική παραγωγή, καθώς και από τις αλλαγές στην εύλογη αξία, λιγότερο τα εκτιμώμενα κόστη που προκύπτουν στο σημείο πώλησης ενός βιολογικού περιουσιακού στοιχείου.

Όσον αφορά τα μακροπρόθεσμα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία, η οικονομική οντότητα πρέπει να παρέχει μια περιγραφή για κάθε κατηγορία στην οποία αυτά ανήκουν. Δεδομένης της πρόκλησης που συνεπάγεται η ποσοτική περιγραφή, δίνεται η ευκαιρία για την παρουσίαση αυτής της περιγραφής με τη μορφή ενός αφηγηματικού κειμένου, ειδικά όταν η πρώτη επιλογή δεν μπορεί να παράσχει ακριβείς και αξιόπιστες πληροφορίες στον αναγνώστη.

Ωστόσο, η μέθοδος που ενθαρρύνεται κάθε οικονομική οντότητα να χρησιμοποιεί για να περιγράψει τις διάφορες κατηγορίες βιολογικών περιουσιακών στοιχείων είναι η ποσοτική, με διάκριση ανάμεσα σε αναλώσιμα και διαρκή βιολογικά στοιχεία, ή μεταξύ ώριμων και ανώριμων βιολογικών στοιχείων, ανάλογα με το τι είναι κατάλληλο για κάθε περίπτωση. Για παράδειγμα, μια οικονομική οντότητα μπορεί να ανακοινώνει τη λογιστική αξία των αναλώσιμων και των διαρκών βιολογικών στοιχείων ανά κατηγορία. Αντίθετα, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, μπορεί να χωρίζει αυτές τις λογιστικές αξίες περαιτέρω ανάμεσα σε ώριμα και ανώριμα βιολογικά στοιχεία, παρέχοντας πληροφορίες που μπορούν να είναι χρήσιμες για την εκτίμηση

του χρόνου των μελλοντικών ταμειακών ροών. Οποιαδήποτε και αν είναι η επιλεγείσα προσέγγιση, είναι υποχρεωτικό να παρέχονται αυτές οι πληροφορίες στους αναγνώστες μέσω των ανακοινώσεων.

Για να διευκρινίσουμε ορισμένες έννοιες, είναι σημαντικό να ορίσουμε τη διάκριση μεταξύ αναλώσιμων και μη αναλώσιμων βιολογικών στοιχείων. Ο όρος "αναλώσιμα βιολογικά στοιχεία" αναφέρεται σε στοιχεία που πρέπει να συλλέγονται ως αγροτική παραγωγή ή να πωλούνται ως βιολογικά περιουσιακά στοιχεία. Παραδείγματα αναλώσιμων βιολογικών στοιχείων περιλαμβάνουν ζωντανά ζώα που προορίζονται για την παραγωγή κρέατος, ζωντανά ζώα που προορίζονται για πώληση, ιχθύες που καλλιεργούνται, συγκομιδές όπως το σιτάρι και το καλαμπόκι, καθώς και δέντρα που αναπτύσσονται για ξυλεία.

Αντίθετα, τα "μη αναλώσιμα" ή "διαρκή βιολογικά στοιχεία" είναι εκείνα που δεν καταναλώνονται και διατηρούνται με την πάροδο του χρόνου. Παραδείγματα μη αναλώσιμων βιολογικών στοιχείων περιλαμβάνουν τα ζώα που εκτρέφονται για την παραγωγή γάλακτος, τα αμπέλια, τα οπωροφόρα δέντρα, και ακόμη και τα δέντρα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή καυσόξυλων, καθώς παραμένουν ανέπαφα από την αγροτική παραγωγή. Τα διαρκή βιολογικά στοιχεία συνήθως δεν συνδέονται με την αγροτική παραγωγή αλλά συνεχίζουν να υπάρχουν χωρίς να εξαντλούνται.

Επιπλέον, τα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε δύο κατηγορίες: ώριμα και ανώριμα. Με τον όρο "ώριμα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία" αναφερόμαστε σε όλα εκείνα που διατηρούν τα χαρακτηριστικά των στοιχείων που μπορούν να συγκομιδηθούν (στην περίπτωση των αναλώσιμων βιολογικών περιουσιακών στοιχείων) ή είναι έτοιμα να υποστηρίξουν κανονικές συγκομιδές (στην περίπτωση των διαρκών βιολογικών περιουσιακών στοιχείων). Αντίθετα, τα "μη διαρκή βιολογικά περιουσιακά στοιχεία" είναι όσα δεν πληρούν τα χαρακτηριστικά των διαρκών στοιχείων.

Στην περίπτωση που δεν έχει αναφερθεί προηγουμένως σε οποιοδήποτε άλλο μέρος των οικονομικών καταστάσεων, μια οικονομική εταιρία χρειάζεται να παρέχει τις εξής πληροφορίες στις δημοσιεύσεις της:

- Τη φύση των δραστηριοτήτων της, συμπεριλαμβανομένων λεπτομερειών για κάθε κατηγορία των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων που διαθέτει.
- Οποιοσδήποτε μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες ή εκτιμήσεις σχετικά με τις φυσικές ποσότητες των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων της εταιρίας προς το

τέλος της οικονομικής περιόδου, καθώς και τα αποτελέσματα της αγροτικής παραγωγής κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Επιπρόσθετα, μια οικονομική οντότητα είναι υποχρεωμένη να αναφέρει λεπτομερώς τις μεθόδους που χρησιμοποιεί και τις σημαντικές υποθέσεις που λαμβάνει κατά τον καθορισμό της δίκαιης αξίας για κάθε κατηγορία αγροτικής παραγωγής κατά τη στιγμή της συγκομιδής, καθώς και για κάθε ομάδα βιολογικών περιουσιακών στοιχείων. Συγκεκριμένα, πρέπει να ανακοινώνει τη δίκαια αξία μετά την αφαίρεση των εκτιμώμενων δαπανών πώλησης για την αγροτική παραγωγή που συλλέχθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου, η οποία καθορίζεται κατά τη στιγμή της συγκομιδής.

Επιπλέον, όσον αφορά τις υποχρεώσεις της οικονομικής οντότητας και τη διαχείριση των κινδύνων, πρέπει να παρέχονται λεπτομέρειες και πληροφορίες σχετικά με τα εξής:

- Την ύπαρξη και τη λογιστική αξία των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων, των οποίων το δικαίωμα κυριότητας περιορίζεται λόγω της λογιστικής αξίας των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων που ενεχυριάζονται με σκοπό την κάλυψη των υποχρεώσεων.

- Το ποσό των δεσμεύσεων για την ανάπτυξη ή απόκτηση βιολογικών περιουσιακών στοιχείων.

- Τις στρατηγικές διαχείρισης οικονομικών κινδύνων που συνδέονται με την αγροτική δραστηριότητα.

Η κυριότερη χαρακτηριστική ιδιότητα ενός βιολογικού περιουσιακού στοιχείου είναι ότι η τιμή του υπόκειται σε συνεχείς διακυμάνσεις, εξαρτώμενες από εξωτερικούς παράγοντες που διαφοροποιούνται κατά διαστήματα. Παρ' όλα αυτά, η οικονομική οντότητα πρέπει να παρουσιάζει τις αλλαγές στην λογιστική αξία αυτών των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων από την αρχή έως το τέλος της περιόδου αναφοράς.

Αυτή η παρουσίαση πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής:

- Το κέρδος ή η απώλεια που προκύπτει από τις αλλαγές στην εύλογη αξία μετά την αφαίρεση των εκτιμώμενων δαπανών στο σημείο πώλησης
- Οποιοσδήποτε αυξήσεις ή μειώσεις που προκληθούν από αγορές
- Ενδεχόμενες μειώσεις που οφείλονται στις πωλήσεις και στα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην κατηγορία των ενεχομένων προς

πώληση ή που περιλαμβάνονται σε μια ομάδα διάθεσης που αναγνωρίζεται ως ενεχόμενη προς πώληση

- Πιθανές μειώσεις που οφείλονται στη διαδικασία συγκομιδής
- Ενδεχόμενες αυξήσεις που μπορεί να προκύπτουν από επιχειρηματικές συνενώσεις, οι οποίες συνήθως δημιουργούν τεχνητή έλλειψη στην αγορά και άλλους παρόμοιους λόγους
- Τις υπολογισμένες διαφορές στο νόμισμα που προκύπτουν από τον μετασχηματισμό των οικονομικών καταστάσεων από το νόμισμα λειτουργίας σε ξένο νόμισμα, καθώς και από τη μετατροπή των εσόδων και εξόδων από το εξωτερικό νόμισμα σε εγχώριο νόμισμα, πάνω στο οποίο βασίστηκαν οι οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.

Όσον αφορά την πρώτη κατηγορία της εύλογης αξίας, η οποία αφορά την εκτίμηση της αξίας ενός βιολογικού περιουσιακού στοιχείου μετά την αφαίρεση των εκτιμώμενων κόστων του σημείου πώλησης, η εν λόγω αξία μπορεί να υποστεί μεταβολές, επηρεαζόμενη τόσο από φυσικές μεταβολές όσο και από μεταβολές στις τιμές στην αγορά. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η λεπτομερής καταγραφή και παρουσίαση αυτών των φυσικών μεταβολών και των αλλαγών στις τιμές αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για την αξιολόγηση της απόδοσης κατά την τρέχουσα περίοδο και των προβλεπόμενων αποτελεσμάτων, ιδίως όταν ο παραγωγικός κύκλος εκτείνεται πέρα από το έτος. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ενθαρρύνεται η διεξαγωγή αναφορών σχετικά με τη φύση και το ποσό των αλλαγών στην εύλογη αξία μείον τα εκτιμώμενα κόστη του σημείου πώλησης, τα οποία έχουν συμπεριληφθεί στα καθαρά κέρδη ή ζημιές, είτε ομαδοποιημένα είτε ως ξεχωριστά στοιχεία, καθώς αυτές οι μεταβολές μπορούν να απορρέουν τόσο από φυσικές μεταβολές όσο και από μεταβολές στις τιμές.

Αποδεικνύεται, επίσης, ότι αυτές οι πληροφορίες είναι λιγότερο σημαντικές όταν ο παραγωγικός κύκλος είναι περιορισμένος σε μικρό χρονικό διάστημα, όπως στην περίπτωση της καλλιέργειας ετήσιων φυτών, όπως τα δημητριακά, το ρύζι και το βαμβάκι, όπου η περίοδος από τη σπορά έως τη συγκομιδή δεν υπερβαίνει το ένα έτος. Ο βιολογικός μετασχηματισμός περιλαμβάνει διάφορες μορφές φυσικών αλλαγών, όπως ανάπτυξη, μεταμόρφωση, παραγωγή και αναπαραγωγή, και κάθε μία από αυτές είναι παρατηρήσιμη και μετρήσιμη. Κάθε μια από αυτές τις φυσικές αλλαγές έχει άμεση σχέση με τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη, ενώ ταυτόχρονα αντιπροσωπεύουν

και αλλαγές στην εύλογη αξία του βιολογικού περιουσιακού στοιχείου που οφείλονται σε φυσικές αλλαγές.

Συνολικά, είναι προφανές ότι οι αγροτικές δραστηριότητες εκτίθενται συχνά σε κλιματολογικούς κινδύνους, κινδύνους ασθενειών και άλλους φυσικούς κινδύνους. Στην περίπτωση που εκδηλωθεί κάποιο γεγονός που έχει σημαντική επίδραση στα οικονομικά, όπως καθορίζεται από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 1 "Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων", απαιτείται η αναφορά της φύσης και του ποσού αυτού του συγκεκριμένου στοιχείου. Παραδείγματα τέτοιων γεγονότων περιλαμβάνουν επιδημίες μολυσματικών ασθενειών, πλημμύρες, σοβαρές ξηρασίες, παγετούς και άλλες περιβαλλοντικές αλλαγές.

5.4.2 Επιπλέον αναφορές σχετικά με βιολογικά στοιχεία που παρουσιάζουν προκλήσεις στην καταγραφή της εύλογης αξίας.

Συχνά, οι επιχειρήσεις που συντάσσουν τις οικονομικές τους καταστάσεις βάσει του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 41 "Γεωργία" αντιμετωπίζουν προκλήσεις όσον αφορά τον ακριβή υπολογισμό της εύλογης αξίας των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων, ακόμη κι όταν το πρότυπο καθορίζει τη διαδικασία αυτής της αξιολόγησης. Συχνά, δεν είναι εφικτό να αναδειχθεί αυτή η αξία με ακρίβεια. Όταν μια οικονομική οντότητα ενσωματώνει τα βιολογικά περιουσιακά της στοιχεία στο κόστος τους, μείον οποιεσδήποτε συσσωρευμένες αποσβέσεις ή ζημιές απομείωσης προς το τέλος της περιόδου, απαιτείται επίσης η αναφορά των παρακάτω στοιχείων:

- Λεπτομερής περιγραφή των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων.
- Εξήγηση των αιτιών που δεν επιτρέπουν την αξιόπιστη αξιολόγηση της εύλογης αξίας.
- Εάν είναι εφικτό, καθορισμός του εύρους των εκτιμήσεων εντός των οποίων η εύλογη αξία μπορεί να βρίσκεται.
- Αναφορά στη μέθοδο απόσβεσης που χρησιμοποιήθηκε.
- Δήλωση των συντελεστών απόσβεσης που εφαρμόστηκαν.
- Καθαρή λογιστική αξία και συσσωρευμένη απόσβεση στην αρχή και στο τέλος της περιόδου.

Σημειώνεται ότι, εάν η οικονομική οντότητα χρησιμοποιεί την προαναφερθείσα μέθοδο εκτίμησης, απαιτείται επίσης η αναφορά τυχόν κερδών ή ζημιών που προκύπτουν από την απόκτηση τέτοιων βιολογικών περιουσιακών στοιχείων. Αντίθετα, όταν χρησιμοποιείται λογιστική συμφωνία, τα ποσά που συνδέονται με αυτά τα στοιχεία πρέπει να ανακοινώνονται ξεχωριστά. Τέλος, εάν η εύλογη αξία ενός βιολογικού περιουσιακού στοιχείου μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, μετά από προηγούμενη εκτίμηση στο κόστος μείον τυχόν συσσωρευμένες αποσβέσεις και ζημίες, τότε η οικονομική οντότητα πρέπει να αναφέρει την περιγραφή του, να εξηγήσει τον λόγο για τον οποίο η εύλογη αξία κατέστη αξιόπιστη επιμέτρηση και να ανακοινώσει το αποτέλεσμα της μεταβολής αυτής.

5.4.3 Γνωστοποιήσεις Επιχορηγήσεων από το Κράτος

Σε αντίθεση με τον πολύπλοκο χαρακτήρα της διαδικασίας που αντιμετωπίζει μια οικονομική οντότητα κατά τον υπολογισμό της εύλογης αξίας της και την αντίστοιχη αναφορά των σχετικών στοιχείων, οι γνωστοποιήσεις που σχετίζονται με τις κρατικές επιχορηγήσεις εμφανίζονται πιο απλές και ευκολονόητες κατά την σύνταξή τους. Αρχικά, μια εταιρία που συντάσσει τα οικονομικά της κατά τον Διεθνή Λογιστικό Προτύπο 41 (Δ.Λ.Π. 41) για τον τομέα της γεωργίας, οφείλει να αναφέρει την φύση και το ποσό των κρατικών επιχορηγήσεων που έχουν αναγνωριστεί κατά την χρήση τους. Επιπλέον, πρέπει να παρακολουθεί τους ανεκπλήρωτους όρους και άλλες δυνητικές συνθήκες που συνοδεύουν αυτές τις κρατικές επιχορηγήσεις, ακόμη και εάν δεν έχουν λάβει κάποια επιχορήγηση. Τέλος, είναι σημαντικό να αναφέρεται σε ουσιαστικές μειώσεις που αναμένεται να επηρεάσουν το επίπεδο των κρατικών επιχορηγήσεων, ειδικά εάν αυτές οι μειώσεις έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν την οικονομική βιωσιμότητα της εταιρίας.

5.5 Τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 41

Στις 30 Ιουνίου 2014, το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Διαχείρισης Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (IASB) εξέδωσε σημαντικές τροποποιήσεις που επηρέασαν το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 16 "Ενσώματα Πάγια" και το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 41 "Γεωργία". Οι αλλαγές αυτές εστίασαν στην τρόπο που οι καρποφόρα φυτά που χρησιμοποιούνταν για την παραγωγή καρπών για περισσότερες

από μια χρονική περίοδο κατηγοριοποιούνται και αναγνωρίζονται στην λογιστική αναφορά.

Με αυτές τις τροποποιήσεις, τα καρποφόρα δέντρα υποχρεώνονται πλέον να αντιμετωπίζονται όπως τα μόνιμα ενσώματα σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 16 "Ενσώματα Πάγια". Αυτό συνέβη επειδή η λειτουργία τους θεωρήθηκε παρόμοια με αυτήν των μόνιμων ενσωμάτων, και επομένως απαιτήθηκε η ανάλογη εφαρμογή των λογιστικών κανόνων και αρχών που ισχύουν για τα μόνιμα ενσώματα στην οικονομική αναφορά.

Το παρόν πρότυπο ισχύει για τις δραστηριότητες γεωργικής παραγωγής, οι οποίες συγκεντρώνουν τα αποτελέσματα τους μέσω της συλλογής των βιολογικών πόρων της οικονομικής οντότητας κατά την στιγμή της συγκομιδής. Στη συνέχεια, γίνεται εφαρμογή του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 2 "Αποθέματα" ή ενός άλλου προτύπου που είναι εφαρμοστέο στην περίπτωση αυτή.

Επομένως το παρόν δεν αναφέρεται στη διαδικασία μεταποίησης ή επεξεργασίας της γεωργικής παραγωγής μετά τη συγκομιδή. Αυτό σημαίνει ότι δεν παρέχει κανέναν κανονισμό για την ανάλυση των επιπτώσεων που μπορεί να έχει η περαιτέρω επεξεργασία των γεωργικών προϊόντων μετά τη συγκομιδή. Για παράδειγμα, δεν καλύπτει την διαδικασία μετατροπής σταφυλιών σε κρασί από έναν οινοποιό που επίσης ασχολήθηκε με την καλλιέργεια των σταφυλιών. Παρά το γεγονός ότι μια τέτοια διαδικασία ενδέχεται να αποτελεί λογική και φυσική επέκταση της γεωργικής δραστηριότητας και ενδέχεται να έχει κοινά χαρακτηριστικά με τις βιολογικές μετατροπές, το τρέχον πρότυπο δεν περιλαμβάνει τέτοιου είδους επεξεργασία στους ορισμούς που δίνει για την γεωργική δραστηριότητα.

Στο πλαίσιο των τροποποιήσεων που πραγματοποιήθηκαν στο εν λόγω πρότυπο, παρουσιάστηκαν και διατυπώθηκαν οι βασικοί ορισμοί του, οι οποίοι στην πραγματικότητα λειτουργούν ως διακριτικά στοιχεία που διευκρινίζουν και προσδιορίζουν ουσιώδεις έννοιες. Επιπλέον, αυτοί οι ορισμοί αναδεικνύουν τα ακριβή βήματα και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν για την τήρηση των αναφερόμενων προτύπων.

Αναλυτικά, αυτά περιλαμβάνουν:

- Γεωργική παραγωγή αναφέρεται στα αποτελέσματα που προέκυψαν από τη συγκομιδή των οργανικών πόρων που ανήκουν στην οικονομική οντότητα.
- Καρποφόρο φυτό αναφέρεται σε ένα ζωντανό φυτό που έχει την ικανότητα και τη χρησιμότητα να συμβάλλει στην παραγωγή ή την προμήθεια προϊόντων αγροτικής παραγωγής. Το καρποφόρο φυτό, επιπλέον, χαρακτηρίζεται από την ικανότητά του να αποδίδει παραγωγή κατά τη διάρκεια περισσότερων από μίας περιόδους. Στην πραγματικότητα, το καρποφόρο φυτό είναι ένα βασικό στοιχείο της γεωργίας και της αγροτικής οικονομίας, καθώς αποτελεί την πηγή πολλών αγροτικών προϊόντων. Αντίθετα, δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως καρποφόρα φυτά τα εξής:
 - Φυτά που καλλιεργούνται με σκοπό τη συλλογή τους ως αγροτικά προϊόντα, όπως τα δένδρα που καλλιεργούνται αποκλειστικά για την αξιοποίηση της ξυλείας τους.
 - Φυτά που καλλιεργούνται για την παραγωγή αγροτικών προϊόντων, όταν υπάρχει περισσότερη από αμυδρή πιθανότητα ότι θα συλλεγούν και θα πωληθούν ως αγροτικά προϊόντα, εκτός από την ενδεχόμενη περιστασιακή πώληση άχρηστων υλικών. Για παράδειγμα, τα δένδρα που καλλιεργούνται τόσο για τους καρπούς όσο και για την ξυλεία τους.
 - Ετήσιες καλλιέργειες, όπως ο αραβόσιτος και το σίτο.

Επιπλέον, όταν τα καρποφόρα φυτά παύουν να χρησιμοποιούνται για παραγωγή, υπάρχει περίπτωση να τα κόψουν και να τα πωλήσουν ως άχρηστα υλικά, για παράδειγμα, για χρήση ως καυσόξυλα. Αυτή η περιστασιακή πώληση άχρηστων υλικών δεν επηρεάζει την κατηγορία του φυτού ως καρποφόρου. Η παραγωγή που αναπτύσσεται σε καρποφόρα φυτά αποτελεί σημαντικό στοιχείο της βιολογικής κληρονομιάς.

Κεφάλαιο 6: Έρευνα

Από τις απαντήσεις καταλαβαίνουμε και λαμβάνουμε τα εξής αποτελέσματα:

1. Φύλο;

A. άνδρας B. γυναίκα Γ. άλλο

A	B	Γ
84	36	0

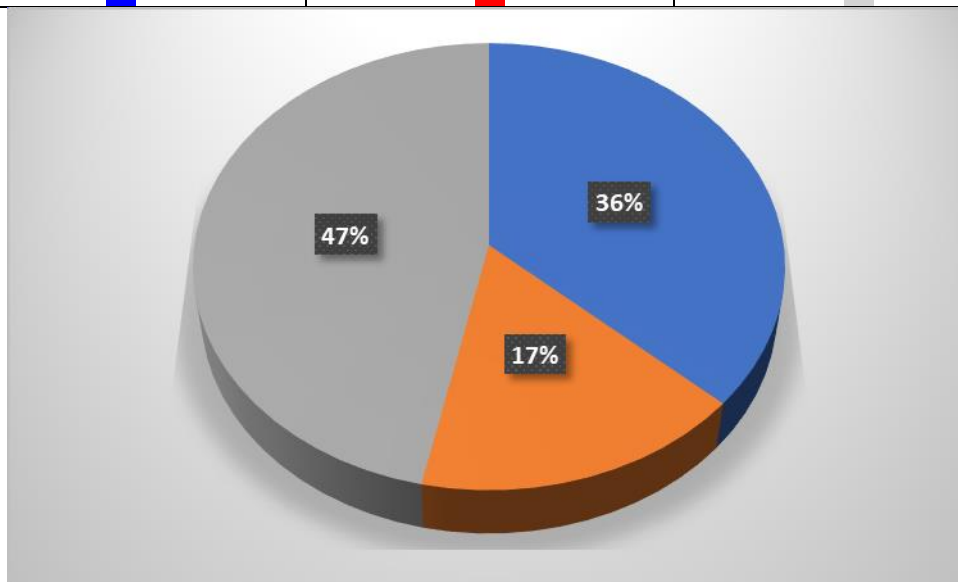

Το μεγαλύτερο ποσοστό ανθρώπων (70%), που ασχολείται με τον αγροτικό τομέα και την παραγωγή προϊόντων, αποτελείται από άντρες. Ενώ το μικρότερο ποσοστό (30%) καταλαμβάνουν οι γυναίκες.

2. Ηλικιακή ομάδα;

A. 18-24 B. 25-45 Γ.45+

A	B	Γ
44	20	56

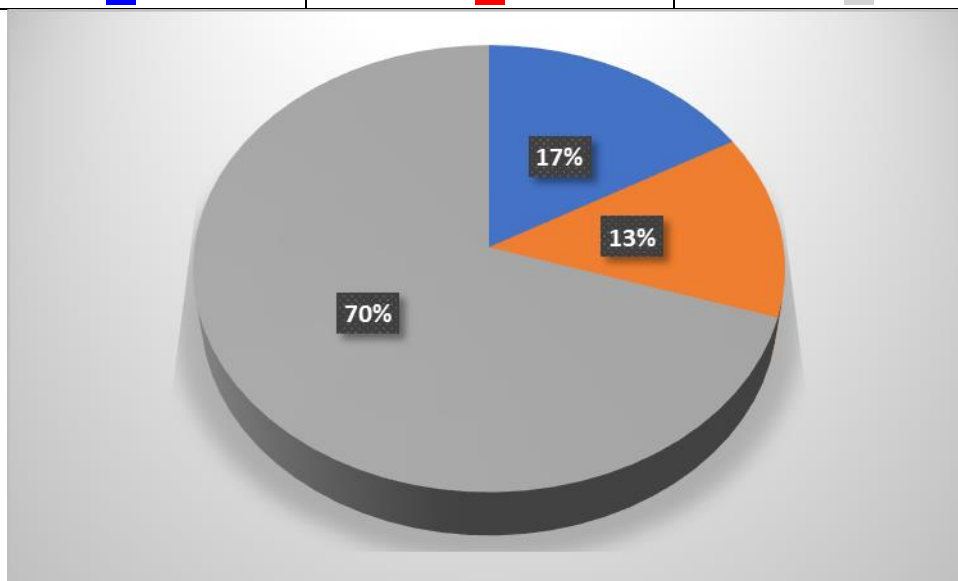

Παρατηρείται πως το μεγαλύτερο ποσοστό (47%) αγροτών βρίσκεται στην ηλικιακή ομάδα 45+, ενώ στα μικρότερα ποσοστά (36%, 17%) βρίσκονται οι ηλικιακές ομάδες 18-24 και 25 – 45 αντίστοιχα.

3. Μορφωτικό επίπεδο;

A. πρωτοβάθμια B. δευτεροβάθμια Γ. τριτοβάθμια

A	B	Γ
20	16	84

Οι περισσότεροι αγρότες με ποσοστό 70% είναι κάτοχοι ενός πτυχίου και το μορφωτικό τους επίπεδο αντιστοιχεί στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ένα ποσοστό 17% έχει τελειώσει μόνο την πρωτοβάθμια εκπαίδευση και ένα ποσοστό 13% έχει τελειώσει και την δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

4. Χρόνια ενασχόλησης με τον αγροτικό τομέα;

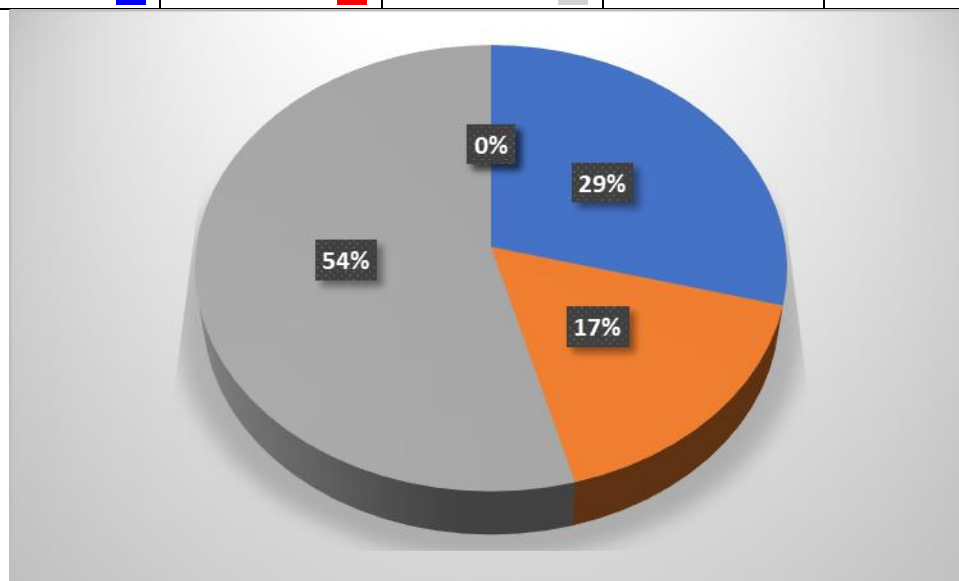
Μέσος όρος ηλικιών των ερωτηθέντων: 24,3 έτη

Ο μέσος όρος που ασχολούνται οι ερωτηθέντες αγρότες με τον αγροτικό τομέα είναι 24,3 έτη

5. Κατά πόσο το υπάρχον φορολογικό σύστημα ενθαρρύνει τη γεωργική παραγωγή και παρέχει κίνητρα για την ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας;

A. καθόλου B. λίγο Γ. μέτρια Δ. πολύ E. πάρα πολύ

A	B	Γ	Δ	E
28	16	52	0	0

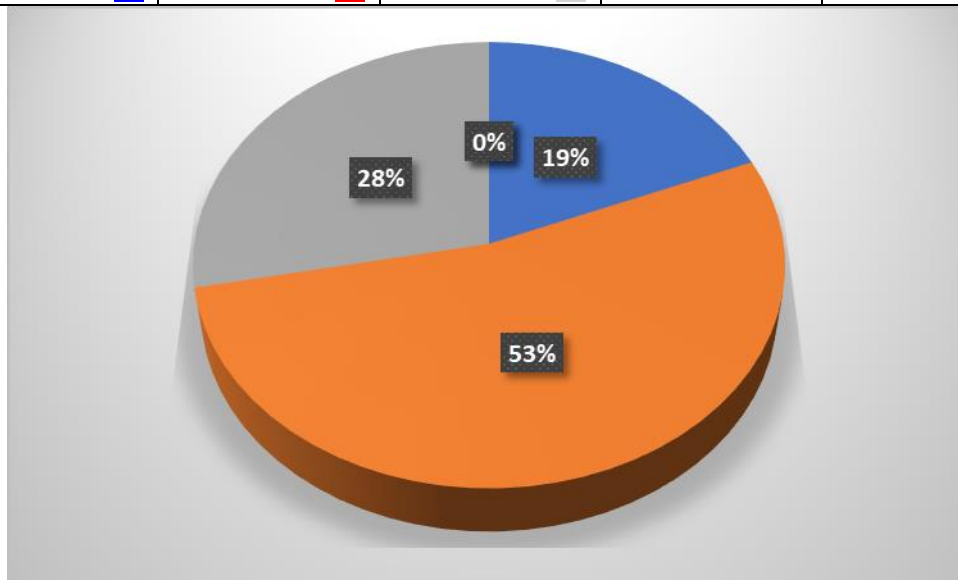

Στην ερώτηση «Κατά πόσο το υπάρχον φορολογικό σύστημα ενθαρρύνει τη γεωργική παραγωγή και παρέχει κίνητρα για την ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας;» ένα ποσοστό 54% απάντησε «μέτρια», ένα ποσοστό 29% απάντησε «καθόλου» και τέλος ένα ποσοστό 17% απάντησε «λίγο»

6. Πόσο ορθό θεωρείται ότι είναι το ποσοστό φορολόγησης με βάση το ετήσιο εισόδημα

A. καθόλου B. λίγο Γ. μέτρια Δ. πολύ E. πάρα πολύ

A	B	Γ	Δ	Ε
24	68	36	0	0

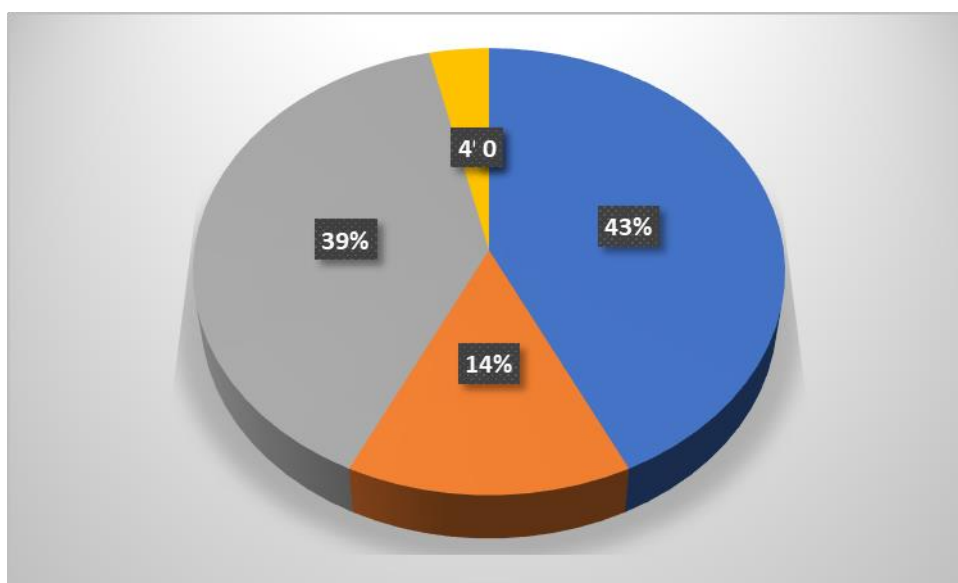

Το ποσοστό φορολόγησης με βάση το ετήσιο εισόδημα κρίθηκε από το 53% «λίγο», ενώ από το 28% και το 19% μέτριο και καθόλου αντίστοιχα

7. Πόσο πιστεύετε ότι εξυπηρετεί τον αγρότη η προκαταβολή φόρου;

A. καθόλου B. λίγο Γ. μέτρια Δ. πολύ E. πάρα πολύ

A	B	Γ	Δ	Ε
48	16	44	4	0

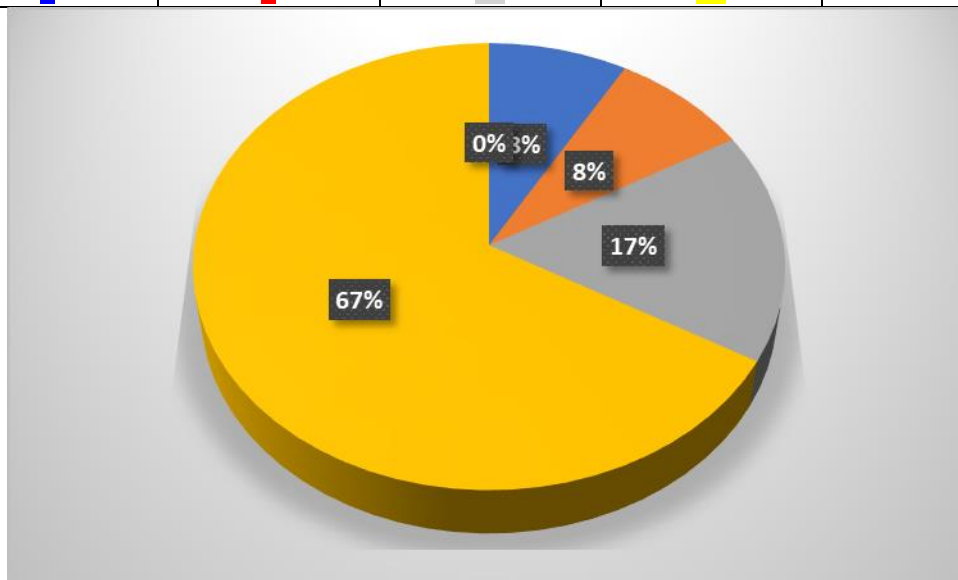

Από την άλλη, οι περισσότεροι αγρότες έκριναν με 43% πως η προκαταβολή φόρου δεν τους εξυπηρετεί καθόλου. Ενώ, άλλοι έκριναν με 39% πως τους εξυπηρετεί μέτρια, άλλοι πως τους εξυπηρετεί λίγο (14%) και ελάχιστοι, της τάξης του 4%, πως τους εξυπηρετεί πολύ

8. Είναι ικανοποιητικό το ποσοστό μείωσης της προκαταβολής φόρου;

A. καθόλου B. λίγο Γ. μέτρια Δ. πολύ E. πάρα πολύ

A	B	Γ	Δ	E
3	8	16	64	0

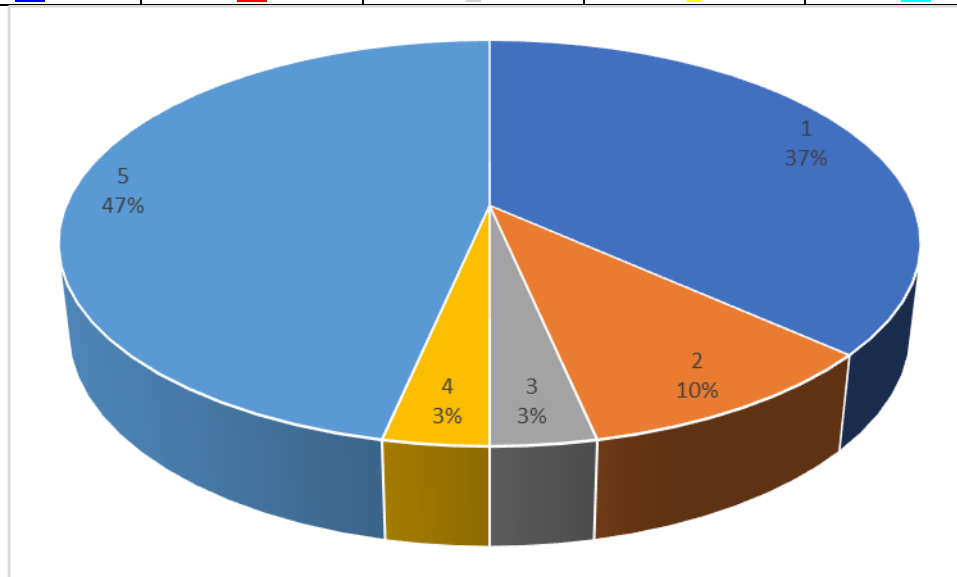

Το 67% των αγροτών δήλωσε πολύ ικανοποιητικό το ποσοστό μείωσης της προκαταβολής φόρου, ενώ το 17% δήλωσε μέτρια ικανοποιητικό το ποσοστό. Το 16% των αγροτών που απομένει από την ερώτηση δήλωσε ισάξια πως είναι καθόλου ή λίγο ικανοποιητικό

9. Είναι η μείωση φόρου για τα τέκνα ικανοποιητική για μια αγροτική οικογένεια;

A. καθόλου B. λίγο Γ. μέτρια Δ. πολύ E. πάρα πολύ

A	B	Γ	Δ	E
44	12	4	4	56

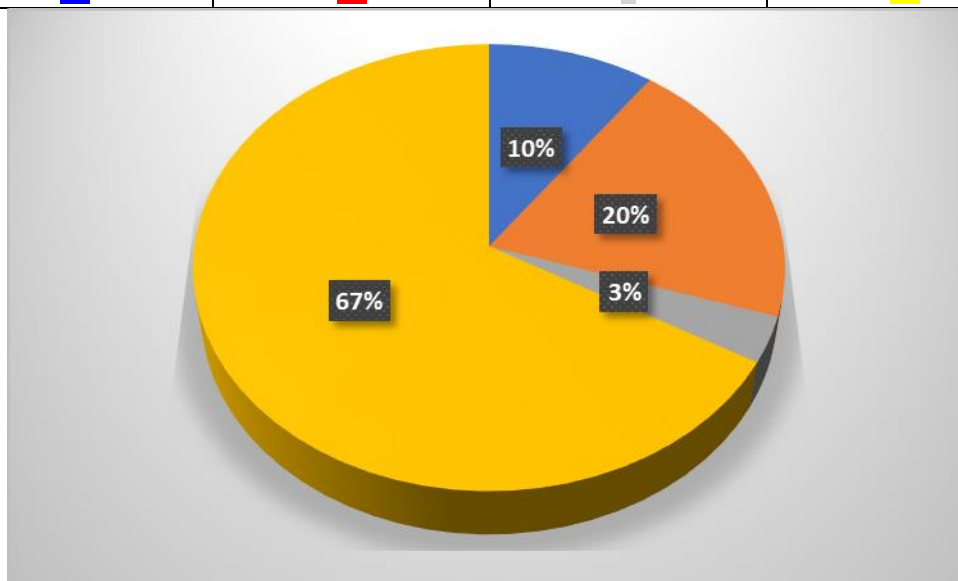

Στην ερώτηση που αφορούσε την μείωση του φόρου για τα τέκνα, δόθηκαν διάφορες απαντήσεις όπως: με ποσοστό 47% οι πιο πολλοί δήλωσαν πάρα πολύ, ενώ το 37% δήλωσε καθόλου. Το 12% δήλωσε λίγο και ένα 8% μοιράστηκε στο «μέτρια» και στο «πολύ» ισάξια.

10. Πώς κρίνετε το ποσοστό ΦΠΑ που επιβάλλεται για την αγορά αγροεφοδίων;

A. χαμηλό B. κανονικό Γ. υψηλό Δ. πολύ υψηλό

A	B	Γ	Δ
12	24	4	80

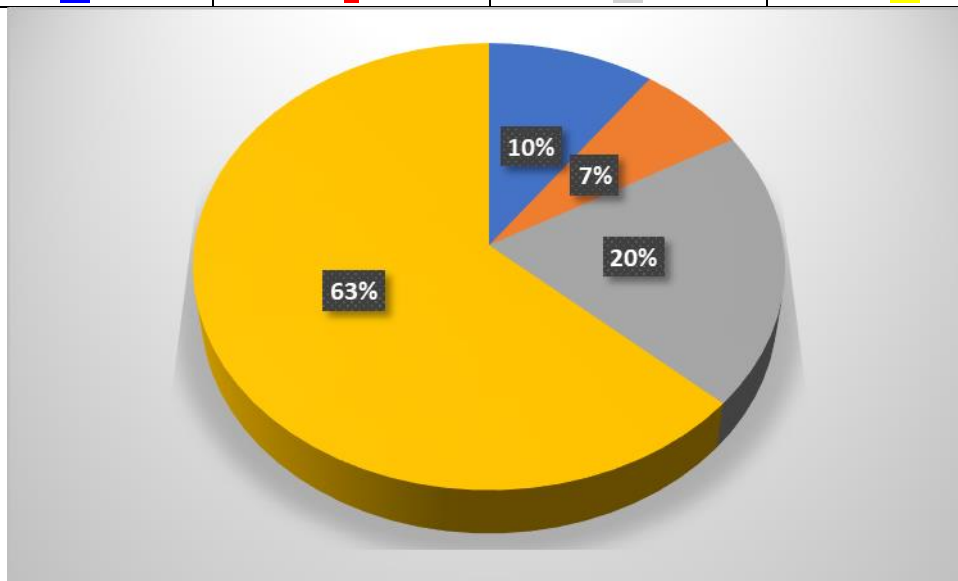

Το ποσοστό ΦΠΑ που επιβάλλεται για την αγορά αγροεφοδίων κρίθηκε πολύ υψηλό με ποσοστό 67%, ενώ με 20% κρίθηκε κανονικό. Το 10% έκρινε πως είναι χαμηλό και ένα 4% το έκρινε υψηλό.

11. Πώς κρίνετε το ποσοστό ΦΠΑ που επιβάλλεται για την αγορά αγροτικών μηχανημάτων;

A. χαμηλό B. κανονικό Γ. υψηλό Δ. πολύ υψηλό

A	B	Γ	Δ
12	8	24	76

Το 63% των αγροτών που ερωτήθηκαν για το πως κρίνουν το ποσοστό του ΦΠΑ που επιβάλλεται για την αγορά αγροτικών μηχανημάτων είπαν πως είναι πολύ υψηλό. Το 20% δήλωσε πως είναι υψηλό, ενώ το 10% και το 7% δήλωσε πως είναι χαμηλό και κανονικό αντίστοιχα.

12. Είστε αγρότης ειδικού καθεστώτος; Αν ναι, πώς κρίνετε το προβλεπόμενο ΦΠΑ σε εσάς;

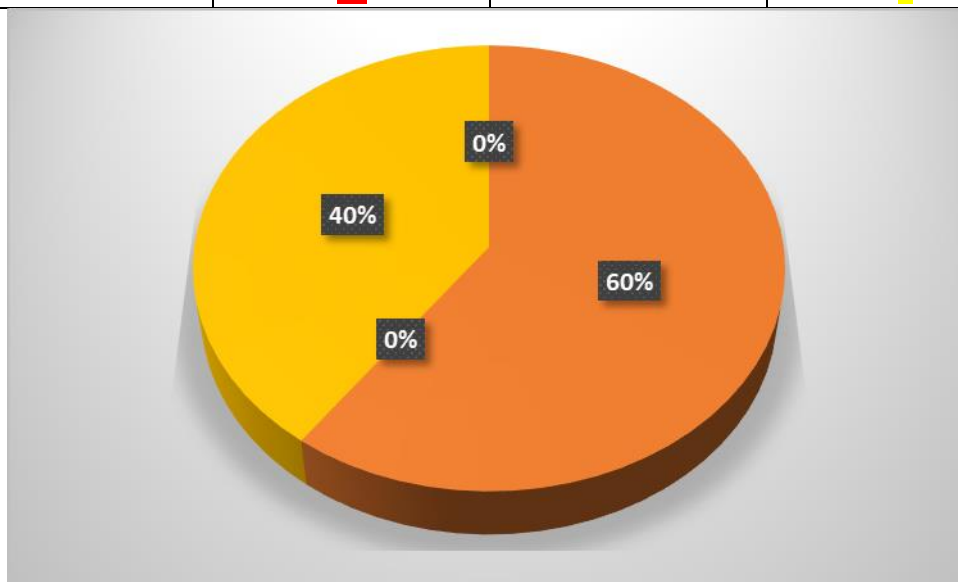
Ναι Όχι

ΝΑΙ	ΟΧΙ
20	100

Από τους 120 ερωτηθέντες οι 100 δεν είναι αγρότες ειδικού καθεστώτος, ενώ οι 20 απάντησαν πως είναι.

Α. χαμηλό Β. κανονικό Γ. υψηλό Δ. πολύ υψηλό

A	B	Γ	Δ
0	12	0	8

Οι 20 αγρότες που απάντησαν πως είναι ειδικού καθεστώτος, έκριναν με ποσοστό 60% πως το προβλεπόμενο ΦΠΑ γι' αυτούς είναι κανονικό και με 40% πολύ υψηλό.

13. Είστε αγρότης κανονικού καθεστώτος; Αν ναι, πώς κρίνετε το προβλεπόμενο ΦΠΑ σε εσάς;

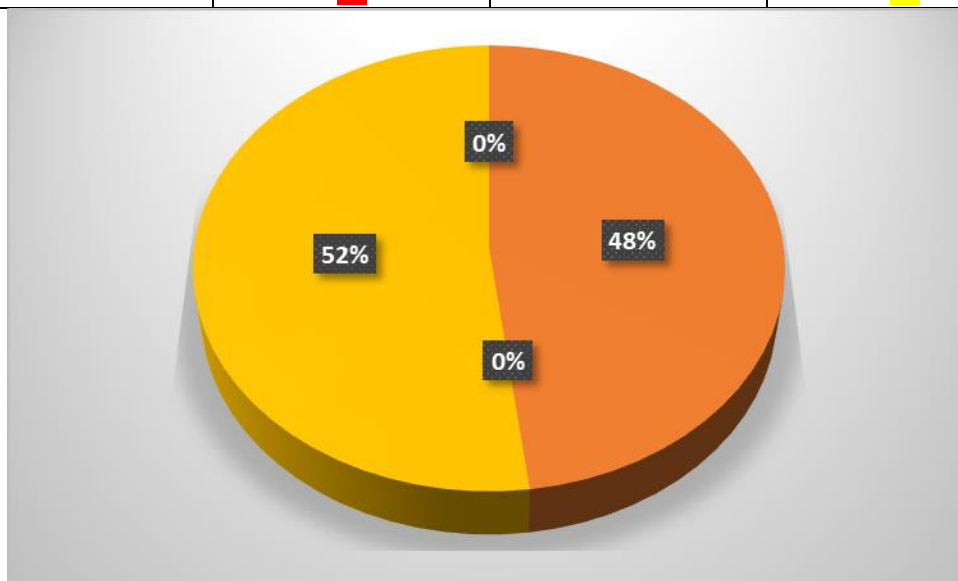
Ναι Όχι

ΝΑΙ	ΟΧΙ
100	20

Από τους 120 ερωτηθέντες οι 100 είναι αγρότες κανονικού καθεστώτος, ενώ οι 20 απάντησαν πως δεν είναι.

A. χαμηλό B. κανονικό Γ. υψηλό Δ. πολύ υψηλό

A	B	Γ	Δ
0	48	0	52

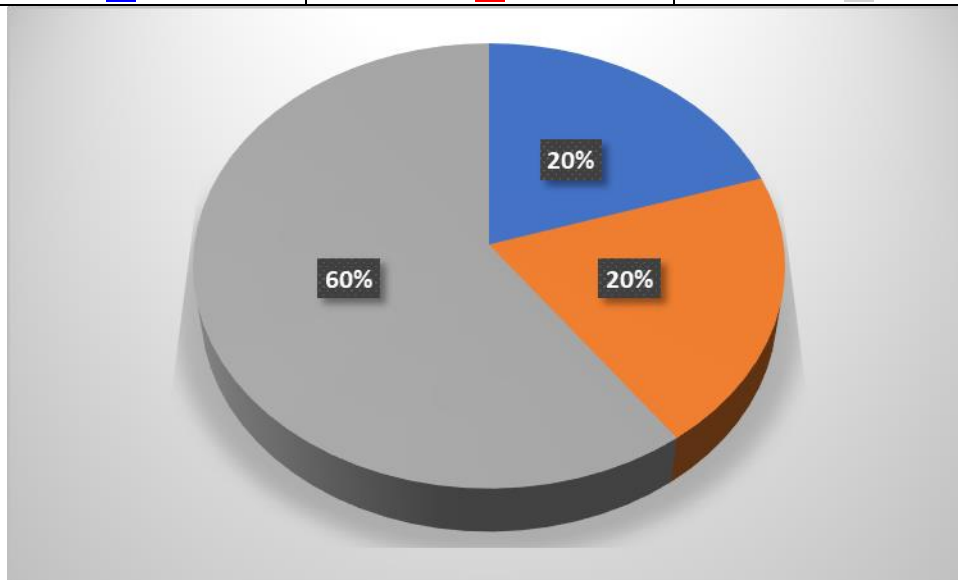

Οι 100 αγρότες που απάντησαν πως είναι κανονικού καθεστώτος, έκριναν με ποσοστό 52% πως το προβλεπόμενο ΦΠΑ γι' αυτούς είναι πολύ υψηλό και με 48% κανονικό.

14. Πώς κρίνετε τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται σε έναν αγρότη ειδικού καθεστώτος;

A. υπερβολικές B. χρήζουν διορθώσεων αλλά εντάξει Γ. ορθές

A	B	Γ
24	24	72

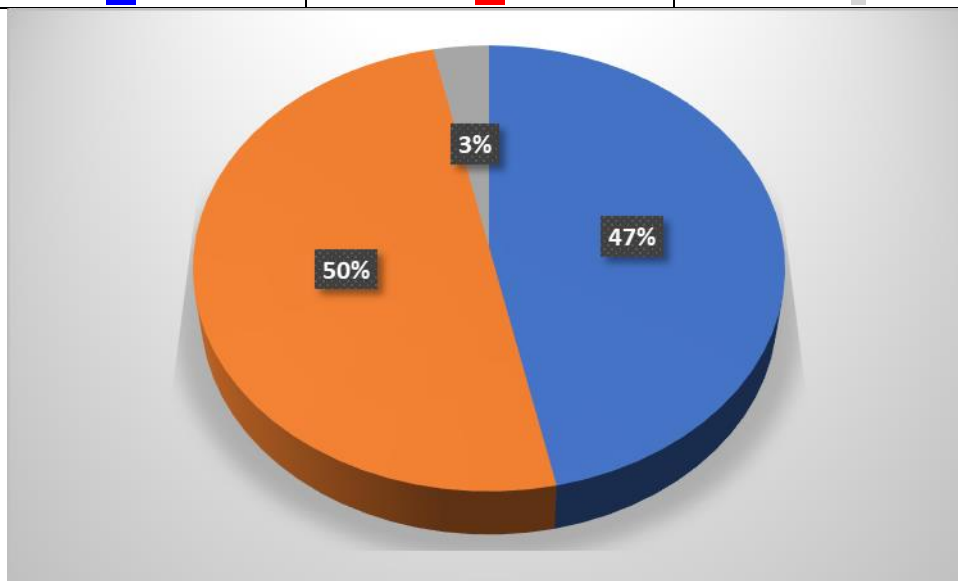

Οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται σε έναν αγρότη ειδικού καθεστώτος κρίθηκαν ορθές με ποσοστό 60%, ενώ το υπόλοιπο 40% μοιράστηκε ισάξια στο «υπερβολικές» ή «χρήζουν διορθώσεων αλλά εντάξει»

15. Πώς κρίνετε τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται σε έναν αγρότη κανονικού καθεστώτος;

A. υπερβολικές B. χρήζουν διορθώσεων αλλά εντάξει Γ. ορθές

A	B	Γ
56	60	4

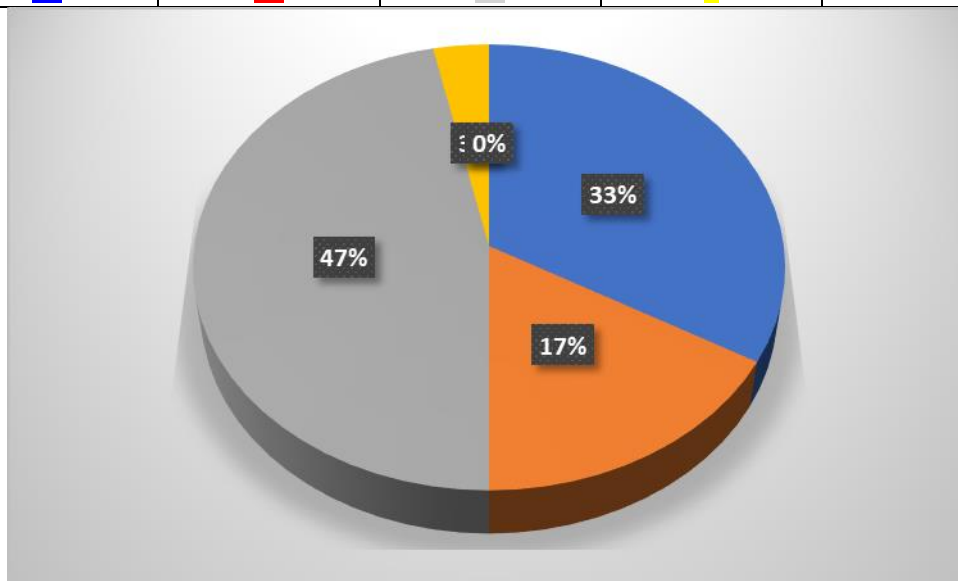

Οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται σε έναν αγρότη κανονικού καθεστώτος κρίθηκαν από το 50% πως χρήζουν διορθώσεων αλλά είναι εντάξει, ενώ από το 47% κρίθηκαν υπερβολικές. Το 4% τις έκρινε ορθές.

16. Κατά πόσο η νέα ΚΑΠ θεωρείτε ότι θα συμβάλει στην ανάπτυξη του αγροτικού τομέα;

A. καθόλου B. λίγο Γ. μέτρια Δ. πολύ E. πάρα πολύ

A	B	Γ	Δ	E
40	20	56	4	0

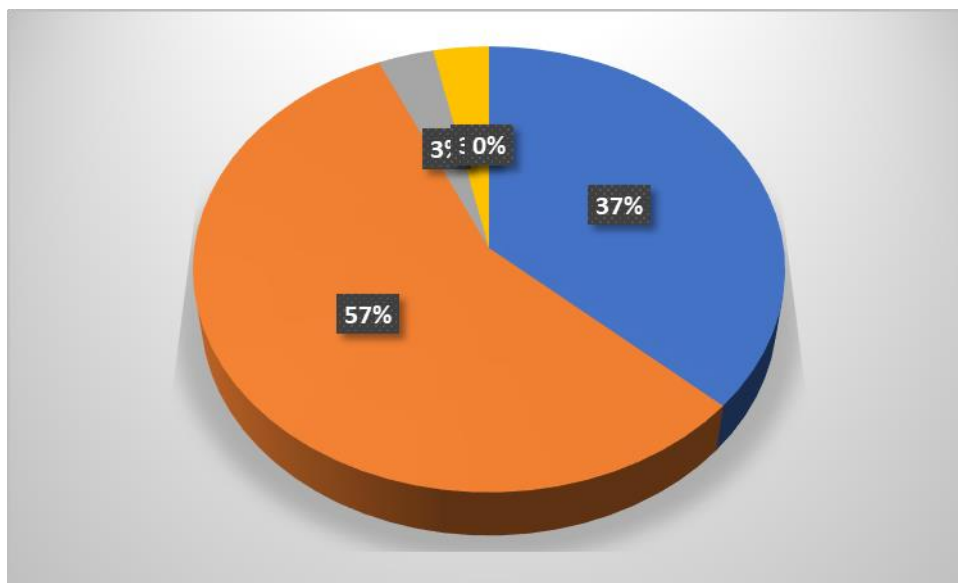

Με ποσοστό 47% η νέα ΚΑΠ θεωρήθηκε ότι συμβάλει μέτρια στην ανάπτυξη του αγροτικού τομέα, ενώ με ποσοστό 33% θεωρήθηκε ότι δεν συμβάλει καθόλου. Ένα ποσοστό 17% έκρινε πως συμβάλει λίγο, ενώ ένα ποσοστό 3% έκρινε πως συμβάλει πολύ.

17. Πιστεύετε ότι η νέα ΚΑΠ υπερέρχει της προηγούμενης;

A. καθόλου B. λίγο Γ. μέτρια Δ. πολύ E. πάρα πολύ

A	B	Γ	Δ	E
44	68	4	4	0

Το 57% των ερωτηθέντων αγροτών πιστεύει πως η νέα ΚΑΠ υπερέρχει λίγο της προηγούμενης, ενώ το 37% πιστεύει πως δεν υπερέρχει καθόλου. Τέλος, το 3% πιστεύει πως υπερέρχει πολύ και το υπόλοιπο 3% πως υπερέρχει πάρα πολύ.

7. Συμπεράσματα έρευνας

Μελετώντας τα αποτελέσματα μπορούν να εξαχθούν τα παρακάτω συμπεράσματα. Με βάση την ηλικιακή ομάδα παρατηρείται απροθυμία των νέων να ασχοληθούν με τον αγροτικό τομέα. Πλέον όλο και περισσότεροι καλλιεργητές έχουν μόρφωση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ανεξάρτητα όμως από την ηλικιακή ομάδα ή το μορφωτικό επίπεδο προκύπτει μια γενική δυσπιστία ως προς την ικανότητα και την λειτουργικότητα του φορολογικού συστήματος. Παρά τις όποιες ελαφρύνσεις ο αγροτικός τομέας είναι απογοητευμένος από το βάρος της φορολογίας. Ακόμα οι υποχρεώσεις που τους επιβάλλονται ανεξαρτήτως καθεστώτος για αυτούς αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα για την ανάπτυξη τους. Τέλος αναφορικά με την νέα ΚΑΠ μόνο ένα μικρό ποσοστό πιστεύει ότι θα οδηγήσει σε βελτίωση ενώ οι περισσότεροι δεν βλέπουν να διορθώνει τα χρόνια προβλήματα που ταλανίζουν τον τομέα αυτό.

Βιβλιογραφία

- Αλεξίου Σ.(2018). Πτυχιακή Η Εφαρμογή του ΔΛΠ 16 και η Απομείωση των Παγίων Δ.Λ.Π. 41 (18/08/2005) (no date) e. Available at: https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=356DF255FC88977C.1D031AEA53∓version=2005%2F08%2F18 (Accessed: 07 October 2023).
- Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (no date) ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4308 / Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις – Online Σύμβουλος του Επιχειρηματία.
- Κιτσοπανίδης Γ. (2007). Γεωργική Λογιστική & Εκτίμηση – Αρχές και Εφαρμογές. Θεσσαλονίκη : Εκδόσεις ζήτη
- Κοντογεώργιος, Α. (2015). Αγροτική Οικονομία – Η λογιστική παρακολούθηση της αγροτικής εκμετάλλευσης . Σημειώσεις διαλέξεων στο μάθημα " Αγροτική Οικονομία" του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων & Τροφίμων (Δ.Ε.Α.Π.Τ.) του Πανεπιστημίου Πάτρα.
- Κουκούτα, Α., & Μαυρεδάκη, Κ. (2009). Πτυχιακή Εργασία Οι Επιπτώσεις από την εφαρμογή του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 17 στις χρηματοδοτικές μισθώσεις, Εκδόσεις Τ.Ε.Ι Καλαμάτα
- Μπατσινίλας Ε, Πατατούκας Κ. (2017): Σύγχρονη Λογιστική, Εκδόσεις: Σταμούλη Α.Ε.
- Νεγκάκης Χρήστος (2015): IFRS Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, Θεωρία και Εφαρμογές
- Ντζανάτος Δημήτρης (2008): Τα διεθνή λογιστικά πρότυπα με απλά λόγια και οι διαφορές τους από τα ελληνικά
- Παπαδημητρίου Γεώργιος, Νιφορόπουλος Κωνσταντίνος (2016): Φορολογία Αγροτών (Αγρότες του 'Κανονικού', του 'Ειδικού' καθεστώτος και όσοι δηλώνουν αγροτικά εισοδήματα)
- Παρασκευάς (2023) Φορολογία Αγροτών στην Ελλάδα (Οδηγός 2023), Paraskevas. Available at: <https://paraskevasforologas.gr/2022/07/11/forologia-agroton/> (Accessed: 09 October 2023).
- ΠΟΛ.1059/18.3.2015 οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 47, 57 και 58 του ν. 4172/2013 (no date) Taxheaven. Available at: <https://www.taxheaven.gr/circulars/20560/pol-1059-18-3-2015> (Accessed: 08 October 2023).
- Σκουζός, Ι. (2022) Επιμέτρηση αξίας περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με τα ΕΛΠ - I, TaxLaw. Available at: <https://www.taxlaw.gr/kladoi-dikaiou/forologiko-dikaio/epimetrisi-axias-perioysiakon-stoicheion-symfona-me-ta-elp-i> (Accessed: 07 October 2023).

Τσερκέζη Α.(2009). Πτυχιακή Εργασία Η ωραιοποίηση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εισηγμένων Ελληνικών εταιριών στο χρηματιστήριο πριν και μετά την εφαρμογή των διεθνών λογιστικών προτύπων, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκη

Φίλιος Βασίλειος (2005): Ο Οικονομικός Λογισμός των Γεωργικών- Κτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων και των Αγροτοβιομηχανικών Συνεταιρισμών

Φρέσκες' οδηγίες για συμπλήρωση δηλώσεων και φορολόγηση αγροτών (2023) agro24.gr. Available at: <https://www.agro24.gr/agrotika/symvoyles/forologia/freskes-odigies-gia-symplirosi-diloseon-kai-forologisi-oston-askoyn> (Accessed: 09 October 2023).

Analysis of compliance level of biological assets in public companies των Alessandro Silva Monico, Diogo Costa da Silva, Alessandro Arruda, Emanuel Marcos Lima (2020).

Comparative Study on the Recognition and Evaluation of Biological Assets According to National Regulations and IAS 41 Agriculture των Maria P. Aron και Dorel Mates (2021).

Recognition of the biological assets according to the IAS 41 Agriculture των Elena Hlaciuc, Camelia Mihalciuc και Eugenia Iancu (2011).

Theoretical study on the accounting treatment prescribed for biological assets and agricultural products by IAS 41 Agriculture, Corina Graziella prof. ph. D. The Bucharest University of Economic Studies (2020)

Value relevant asset measurement and asset use: Evidence from IAS 41 της Adrienna A. Huffman (2013)

(No date) Elstat-outsourcers.statistics.gr. Available at: https://elstat-outsourcers.statistics.gr/apografi_georgias_21_FINAL_web.pdf (Accessed: 13 October 2023).

(No date) www.e-forosimv.gr. Available at: https://www.e-forosimv.gr/docs/ee_kanonismos_2015_2113.pdf (Accessed: 08 October 2023).

(No date) Η Νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) Της Περιόδου 2023-2027. Available at: https://www.dianeosis.org/wp-content/uploads/2023/07/cap_brochure_final.pdf (Accessed: 14 October 2023).

Available at: <https://advisor.chioschamber.gr/knowledgebase/nomo%CF%83-%CF%85%CF%80-%CE%B1%CF%81%CE%B9%CE%B8-4308-e%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CF%80%CF%81%CF%8C%CF%84%CF%85/> (Accessed: 07 October 2023).